Pirmas Lietuvių Darbininkų Dienraštis
(First Lithuanian Workers' Daily)
Išeina Kasdien, Apart Sekmadienių

LAISVĖ

Darbininkai Visų Šalių, Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsite, Tik Retežius, o Išlaimėsite Pasaulį!

No. 302 Telephone Stagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Antradienis, Gruodžio (Dec.) 20, 1932 Pavienio Numerio Kaina 3c. Metai XXII, Dienraščio XIV

Badauja 6,000,000 Vaikų

KRISLAI

Amerikos Smukimas.
Bankų Bankrūtavimas.
Kapitalo Pelnai.
Mūsų Rėmėjai.

Rašo *D. M. Šolomskas*

Drg. Wm. Z. Foster savo knygoje "Toward Soviet America" paduoda, kad 1931 metais Jungtinių Valstijų prekyba su užsieniu nupuolė ant $1,118,000,000. Tai didelis smukimas.

Ten pat cituojama Paul Nystrom, kuris nėra bolševikas, o vienok sako, kad šių metų pradžioje Jungtinėse Valstijose buvo 9,000,000 žmonių, gyvenančių pusbadžiai.

1931 metais Jungtinėse Valstijose užsidarė 2,290 bankų, į kuriuos buvo padėta $1,759,000,000 įdėlių. Per tą pat laiką bankrūtavo 17,000 krautuvių.

Kenčia darbininkai ir kenčia smulkūs savininkai, krizio botagas skaudžiai plaka ir smulkią buržuaziją.

"New York Times" nuo rugsėjo 1931 metų padavė, kad iš 5,000 stambių kompanijų pusė mokėjo savo dalininkams tokius pat pelnus, kaip ir pirmiau; 20 nuoš. mokėjo mažesnius ir likusios visai nesumokėjo. Stambūs kapitalistai ir krizio metu kraunasi sau pelnus.

Labor Research Ass. paduoda, kad Detroite pereitą žiemą baduolių eilėse buvo iki 10,000 vaikų. Ten pat 500 vaikų atsisakė eiti į mokyklas, ir kada aplankė juos specialiai pasiuntiniai, tai atrado, kad veik visi jie neturi drabužių ir apsiavų. Chicagoje badaujančių vaikų buvo 15,000. Clevelande apie tiek pat. Jungtinėse Valstijose nedatekliuje gyvena 6,000,000 vaikų. Ši žiema bus dar sunkesnė darbininkams ir jų šeimynoms.

Riversidėje dd. Pajuodžiai atsisveikino su skloka ir jų priešdarbininkiška "Nauja Gadyne." Tiems žmonėms buvo įpiršę "Klampynę," bet drgg. Pajuodžiai pasiskaitę persitikrino, kad tas laikraštis yra darbininkų neprieteliu ir liepė jį sulaikyti, o sau užsirašė "Laisvę." Taip turi padaryti ir kiti darbininkai, nes Prūseika su savo gazieta tarnauja išnaudotojams.

Drg. M. J. Selokas iš Hartford rašo: "Draugai hartfordiečiai, mes iššaukėme daugelį miestų į lenktynes vajuje, o kur mūsų darbas? Kitos kolonijos jau senai mus pralenkė. Meskimės darban, nes kitaip bus mums gėda. Pasigyrėme, kad aplenksime Waterbury veikėjus, o dabar nepasijudiname darbe." Gera pastaba, nes Hartfordo draugai galėtų daugiau pasidarbuoti.

Drg. S. Puidokas iš Rumfordo nusiskundžia, kad pas juos daugelis draugų neveikia. Draugas daro pastabą rumfordiečiams ir ragina prie veiklesnio darbo. Darbuokitės, draugai, ir padėkite tarptautiniam darbininkų veikimui.

Drg. Vincas Deksnis iš Stamford paaukojo $10.00 darbininkų judėjimui. Iš tos sumos $5.00 paskirta tarptautiniam darbininkų judėjimui, o kitus $5.00 pridavė drg. D. Burba į Agitacijos Fondą. Tai labai gražus parėmimas revoliucinio darbininkų judėjimo dabartiniu metu.

2,000 Bedarbių Grūmėsi už 81 Darbą

NEW YORK. — Užėjus sniegui, bedarbiai stengiasi gauti padirbėti prie gatvių valymo. Štai prie stoties po num. 328 E. 96th St., sekmadienį, susirinko du tūkstančiai bedarbių. Gi darbo tebuvo delei 81. Pribuvo policija ir buožių pagelba nuginė masę bedarbių.

Viso mieste paimta vienai dienai prie gatvių valymo apie 20,000 bedarbių. Gi New Yorke yra milionas bedarbių!

Sovietai Pastatė Didžiausią Tiltą Europoj

MASKVA. — Sekmingai tapo baigtas darbas budavojimo tilto skersai Dniepro upę mieste Dniepropetrovsk. Tai bus didžiausias tiltas Europoje. Pastatytas iš plieno ir cimento. Tiltas tapo išbandytas ir rastas gerai padarytu.

Taip pat sekmingai pabaigtas darbas prie pirmos sekcijos naujo "Maskva-Donbasas" geležinkelio. Traukiniai jau vaikštinėja. Likusioji dalis kelio tiesiama su pilna energija.

Ex-Kareiviai už Pripažinimą S. Sąjungos

NEW YORK. — Šiame mieste susiorganizavo ekskareivių organizacija reikalavimui, kad Amerika pripažintų Sovietų Sąjungą. Ją kol kas sudaro buvę armijos kapitonai ir už pripažinimą stoja tik iš bizniško taškaregio. Jie sako esą priešingi komunizmui.

Pietų Amerikoj Prieškarinis Kongresas

MONTEVIDEO. — Lotynų Amerikos Darbo Konfederacija ir Argentinos ir Uruguajaus prieškariniai komitetai šaukia Prieškarinį Kongresą vasario 28 d., 1933 m. Šis Pietinės Amerikos darbininkų žygis prieš karo pavojų yra tęsimas darbo, kurį nurodė pasaulinis Prieškarinis Kongresas, įvykęs Amsterdame pereitą vasarą. Jau dabar eina kruvinas karas tarpe Bolivijos ir Paraguajaus, kuriame jau žuvo 30,000 darbininkų.

FAŠISTINĖJ LIETUVOJ KAIMIEČIAI PAČIAS PERKA IR PARDUODA

Už Pačią Kaimietis Gavo Kiaulienos ir Pinigų; Paskiaus Eina į Fašistų Teismą ir Reikalauja Atsiimti Parduotą Savo Pačią; Valdžia Persekioja Darbininkus del Vedybų

KAUNAS. — Lietuvoje, kuri kenčia po fašizmo ir klerikalizmo letena, yra visokių nuotikių. Dabar teisme paaiškėjo, kad net vieni kitiems pačias pardavinėja Lietuvoj, o paskiaus pešasi. "Lietuvos Žinios" apie vieną tokį skandalą sekamai rašo:

Teisme paaiškėjo štai kas:

Želvos valsč., Ūkmergės apskr. gyveno du pasiturį ūkininkai—Čiuta Kazys ir Puzinauskas. Abudu buvo vedę, bet Puzinauskas nuo kurio jau laiko nesugyveno su savo žmona. Netikėtai Puzinauskienė pradėjo romaną ir su Čiuta.

Puzinauskas Čiutai pasiūlė kompromisą: sako, aš matau, kad mano žmona tau patinka, bet ji vistiek yra mano žmona ir už jos viliojimą aš galiu pakelti didelį skandalą. Tai kam mudviem kaip geriems kaimynams pyktis, susitarkime geruoju,—atlygink tu man už žmoną ir turėkis ją.

Po ilgų derybų buvo susitarta, kad Čiuta gauna iš Puzinausko žmoną ir moka už tai patefonu 220 lt. vertės, puse bekono ir 50 lt. pinigais.

Padarę tą operaciją Čiuta su Puzinausku abu buvo patenkinti: Puzinauskas valgo kiaulieną ir griežia patefonu, o Čiuta turi dvi žmonas.

Charakteringa tai, kad abi Čiutos žmonos gražiausiai sugyvena: Pirmoji Čiutos žmona su ypatinga pagarba ir palankumu sutiko antrą žmoną.

Praėjus kiek laiko Puzinauskas kiaulieną suvalgė, patefonas ausims labai įgriso, pinigus senai išleido, tai panoro žmonos. Puzinauskas pradėjo savo žmoną iš Čiutos vilioti.

Žmonos Pirkimo-Pardavimo Aktas

Čiuta į tai reagavo: sako, nupirkta—parduota, tai ir taškas. Be to, Čiuta privertė Puzinauską pasirašyti sutartį, kurioj pasakyta, kad Puzinauskas savo žmoną iki grabo lentos parduoda Čiutai ir jokių pretenzijų del to nereikš.

(Ta originališka sutartis byloje figuruoja).

Bet dabar, kiek laiko praslinkus, nežiūrint pasirašytos sutarties, Puzinauskas nenustojo savo žmoną iš Čiutos viliojęs. Žmona neina. Puzinauskas pradėjo pykti ir Čiutai keršyti.

Kilo Konfliktas

Tai buvo praėjusį pavasarį birželio pabaigoj.

Puzinauskas pasikvietė Norušį-Kerulį, užėję pas vieną kaimyną gerokai įsigėrė ir ėjo žmonos vaduoti. Eidami žmonos vaduoti apsiginklavo akmenimis.

Čiuta pjovė lauke dobilus. Puzinauskas su Norušiu-Keruliu Čiutą užpuolė ir ėmė jį akmenimis mėtyti. Čiuta užpultas parbėgo namo, užpuolikai nesivijo.

Tą pačią dieną pavakariais Čiuta vėl išėjo dobilų pjauti, Puzinauskas su Keruliu vėl jį užpuolė. Čiuta vėl bėga namo, o tuodu jį vejas akmenimis laidydami. Čiuta parbėgęs namo pasigriebė medžioklinį šautuvą ir stojo su užpuolikais į kovą. Užpuolikai ginklo pabugo ir pradėjo bėgti. Puzinauskas tuojau paspruko į šalį ir pasislėpė; Čiuta vijos vieną Norušį-Kerulį. Nubėgęs už Čiutos namų, Kerulis atsisuko pažiūrėti ar toli Čiuta. Kai tik Kerulis atsisuko, Čiuta į jį ir paleido šūvį. Šūvis pataikė ir Norušis-Kerulis krito vietoje negyvas.

Čiuta buvo patrauktas teisman kaltinamuoju, kurį Kauno apygardos teismas, atsižvelgęs į nepaprastas šios bylos aplinkybes, nubaudė tik 10 mėn paparasto kalėjimo, bet prokuratūra teismo sprendimu nepatenkinta ir rašo apieliacijos protestą.

Persai prieš Angliją

TEHERAN, Persija. — Gruodžio 18 d. net 30,000 persų demonstravo ir pareiškė pritarimą valdžios žygiui delei panaikinimo žibalo sutarties su imperialistine Anglija.

Filipinai prieš Amerikos Imperialistus

MANILA. — Visoj šalyj eina bruzdėjimas prieš Amerikos plėšikus. Mat, Jungtinių Valstijų senatas priėmė bilių, kuris prižada tik už 12 metų suteikti Filipinams nepriklausomybę, jeigu jie tuo tarpu "gerai užsilaikys." Antra, per šituos 12 metų bjauriai suvaržoma Filipinų prekyba ir faktinai uždaroma Amerikos durys del Filipinų įvažiavimo. Šitas bilius reiškia Filipinams ne nepriklausomybę, bet naujus pančius.

Gerins Pramonę ir Didins Bedarbę Amerikoj

NEW YORK.—Ponas Robertson, pirmininkas Nacionalio Komiteto delei Industrinio Atstatymo, pareiškė, kad po naujų metų įvairios kompanijos išleis apie $105,266,000 delei įvedimo naujų pagerinimų pramonėje. O nauji pagerinimai, naujos mašinos reikš padidėjimą bedarbės.

Mirė E. Bernstein

BERLYN. — Čia mirė Eduard Bernstein, 82 metų amžiaus, socialdemokratų šulas. Tai buvo atkaklus priešas revoliucinio marksizmo ir nepataisomas oportunistas. Savo raštuose jisai bandė marksizmą "pataisyti", jį išromydamas, atmesdamas pačius marksizmo pagrindus. Bernstein buvo žinomas kaipo "revizionistas". Dirbo ranka rankon su Kautskiu karo laike ir po karo. Padėjo socialdemokratų partijos lyderiams kovoti prieš komunistus ir ištikimai gynė Vokietijos kapitalizmą nuo revoliucijos.

DARBININKŲ KLASĖS VAIKŲ SVEIKATAI IR GYVYBEI PAVOJUS; ALKANIEM VAIKAM GRUMOJA EPIDEMIJOS

Jaunuolių Tarpe Auga Kriminalizmas; Bastosi po Šalį Virš Du Šimtai Tūkstančių Vaikų, Kurie Pabėgo iš Namų Delei Alkio ir Nepritekliaus

Šešiolika Milionų Suaugusių Darbininkų Vaikštinėja be Darbo, o apie Du Milionai Vaikų Sugrūsti į Darbus Dirbtuvėse ir ant Laukų. Bedarbiai Turi Organizuotis ir Kovoti už Savo ir Savo Vaikų Gyvybę.

Net Jungtinių Valstijų valdžios darbo departmento vaikų biuras savo raporte pripažįsta, kad mirtis ir išnykimas grūmoja milionams Amerikos darbininkų klasės vaikų. Raportas parodo, kad jau dabar iš visų mokyklos vaikų New Yorko mieste 20.5 nuošimčių nedavalgę arba maitinasi tokiu maistu, kuris naikina vaikų sveikatą. O pats biuras sako, kad dar New Yorke nėra tokia baisi padėtis. Kituose miestuose badas daugiau praplitęs.

Taigi, imant padėtį abelnai, iš apie 30,000,000 Amerikos mokyklas lankančių vaikų tarpe 5 ir 20 metų amžiaus, faktinai badauja apie šeši milionai (6,000,000). Tai pačios kapitalistinės valdžios pripažinimas.

Antra, biuras savo raporte toliau nurodo, kad dar keli mėnesiai šito pusbadžiavimo, šito vaikų sveikatos naikinimo, ir jų silpnus kūnus pradės naikinti visokios epidemijos. Jau dabar influenza ir kitos ligos skina tūkstančius alkanų kūdikių.

Biuras taip pat patvirtina, jog šiandien Amerikoje, nepaisant baisios bedarbės, yra sugrūsta į dirbtuves ir ant laukų virš du milionai berniukų ir mergaičių tarpe 10 ir 18 metų amžiaus. Jie dirba už mažiausį atlyginimą. Tuo tarpu sveikų ir suaugusių vyrų ir moterų apie šešiolika milionų vaikštinėja be darbo miestų gatvėse.

Pasak biuro raporto, virš du šimtai tūkstančių jaunuolių del bado padėties pabėgo iš namų, bastosi po Ameriką, arba žūsta nelaimėse bei nuo ligų ir šalčio, arba virsta kriminalistais.

Prasižengimai ir kriminalizmas nesulaikomai auga tarpe jaunimo. Daugiausia plečiasi vagiliavimas. Biuras paduoda davinius tik iš 19 teismų delei vaikų prasižengėlių. Sako, kad už vogimą buvo teisiama tuose kortuose 1929 m. 10,105 vaikai, 1930 m.,—10,850 ir 1931 m.—11,244. Už šiuos metus skaitlinių dar nėra.

Tūkstančiai Tilžės Žmonių Buvo Pavojuje

TILŽĖ. — Lapkričio 19 d. mieste kilo didžiausia panika. Iš gelžkelio stoties gabenant vagoną dujų (cloro nuodų) į popieros dirbtuvę, vagonas susidūrė su kitu ir dujos pavirto į debesį. Netoli buvę žmonės pradėjo trokšti ir kristi. Fabrikai pradėjo švilpti, persergėti žmones nuo pavojaus. Žmonės persigando. Laimė, kad vėjas pūtė nuo miesto pusės ir dujų debesį nunešė į laukus. Vis tiek, sakoma, apie 50 žmonių nukentėjo, pritroško.

Žuvo 128 Darbininkai

ALBANY, N. Y.—Lapkričio mėnesį New Yorko valstijoj industrinėse nelaimėse užmušta 128 darbininkai. New Yorke mieste užmušta 85 darbininkai.

PENNSYLVANIA VALSTIJOJ RENGIAMAS ALKAN. MARŠAVIMAS VASARIO 1

PHILADELPHIA, Pa. — Čionai mieste ir apielinkėje įvyko 23 mitingai, kuriuose išdavė raportą sugrįžę delegatai iš Nacionalio Alkanųjų šeimynoms. Nutarta, darbiai entuziastiškai pasitiko drąsią Alkanųjų Maršavimo kovą už pašalpą bedarbiams.

Masiniuose susirinkimuose buvo iškeltas klausimas ruošti alkanųjų maršavimą į Harrisburg, idant priversti Pennsylvanijos valdžią duoti pašalpą bedarbiams ir jų šeimynoms. Nutarta kad maršavimas įvyktų vasario 1 d. Iš visų valstijos kampų delegatai važiuos į Harrisburg ir darys spaudimą ant valdžios už maitinimą bedarbių.

(Daugiau žinių 5-tam pusl.)

LAISVĖ, LITHUANIAN DAILY

Published by LAISVE, Inc.,
Every day, except Sunday, at 46 Ten Eyck Street, Brooklyn, New York

SUBSCRIPTION RATES:

United States per year ..... $5.00 United States, six months.... $2.50
Brooklyn, N. Y., per year.... $7.00 Brooklyn, N. Y., six months... $3.50
Foreign countries, per year... $7.00 Foreign countries, six months.. $3.50
Canada and Brazil, per year.. $5.00 Canada and Brazil, six months $2.50

Entered as secon class matter March 11, 1924, att he Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

APŽVALGA

Argentinoj ir Vėl Baisi Reakcija

Iš Buenos Aires pranešama siurpulingų žinių. "Konstitucinė" Justo valdžia ir vėl pradėjo baisų terorą prieš kairiuosius darbininkus, ypačiai komunistus. Kad pateisinti savo budeliškus žygius, Justas paskelbė, būk jo du priešininkai, buvę šalies prezidentai, Irigoyen ir Alvear, darę suokalbius esamą tvarką nuversti. Esą, net kriminalistai buvę įtraukti suokalbin ir būtų buvę paleisti "teroro darban," jei nebūtų laiku suspėta tai susekti ir sulaikyti.

Nereikia net sakyti, kad tas viskas tai buvo tik apmulinimas žmonėm akių. Neva skelbdama kovą savo politiniams buržuaziniams oponentams, Justo valdžia budeliškai ardo komunistinį judėjimą, puola jo vadus, įstaigas ir bendrai darbininkų organizacijas.

Šaly paskelbtas karo stovis. Social-demokratai atstovai parlamente, nenorėdami pasirodyti, kur jie stovi, kuomet bus paskelbtas karo stovis, bandė išsinešdinti iš tos sesijos laukan. Bet tasai jų pabėgimas būtų suardęs parlamento kvorumą. Tuo būdu Justas prisiuntė kareivius, kurie neleido iš parlamento posėdžio socialistam atstovam išeiti ir tuo būdu karo stovis oficialiai per parlamentą tapo paskelbta.

Socialistai atstovai, beje, argumentavo, būk, girdi, karo stovis nėra reikalingas, kadangi esamoji Justo valdžia ir be jo, karo stovio, galinti apsidirbti su savo priešininkais. Jie, vadinasi, aiškiai pasirodė, kur stovi: jei kruvinajai Justo valdžiai grūmotų "tikras pavojus," tuomet ir jie, socialistai, balsuotų už karo stovio paskelbimą!

Ši nauja reakcijos banga, be abejo, skaudžiai palies ir lietuvių revoliucinį darbininkų judėjimą Argentinoj. Bet jo nesunaikins!

Kauno Universiteto Kairiųjų Studentų Laimėjimas

Lietuvos darbininkų ir kaimo biednuomenės dvisavaitinis laikraštis "Balsas" rašo:

> Pernai rinkimuose į studentų atstovybę turėjo nemažą laimėjimą kairiųjų studentų organizacija "Aurora." Ji surinko 108 balsus. Visa buržuazinė spauda pradėjo staugt, kad tai komunistai, ir reikalavo iš universiteto rektoriaus greičiau pasmaugt tą kairiąją studentų organizaciją. Universiteto rektorius socialfašistas Čiapinskis, tas ištikimas žvalgybos tarnas (jis ir caro ochrankai padėdavo landžioti į mokinių kišenes) pasirūpino "Auroros" pasmaugimu. "Aurora" buvo likviduota. Bet tai ne tik nesumažino kairiųjų įtakos studentų eilėse, bet dar padidino ją. Tai patvirtina paskutiniai rinkimai į studentų atstovybę. Šįmet kairiųjų (neturtingų studentų) sąrašas surinko net 230 balsų, vadinas padidėjo daugiau kaip du kart.

Del to, "Balsas" nurodo, fašistų ir jiems artimų spauda smarkiai susirūpino, tuojau apšaukdama kairiuosius komunistais, kad tuo būdu užsiundinus žvalgybą ir kairiuosius studentus areštavus.

Pasirodo, kad komunizmo pavojus Lietuvos fašistijadai rodosi iš visų pusių: tiek fabrikuose, tiek bedarbių eilėse, tiek studentuose. Pažymėjęs, kad krizis verčia studentus kairėti, ieškant kelio komunizme, "Balsas" tačiaus nurodo:

> Aiškus dalykas, kad pas daugelį kairiųjų studentų dar yra ir dar ilgai bus didelių svyravimų. Ne vienas studentas šiandien links į komunistų pusę, rytoj, kada susiduris su didelėmis sunkenybėmis, pavyzdžiui, su pavojum pakliūt į kalėjimą, arba pamatys laikinų nepasisekimų komunistų kovoj, gal eit prieš komunistus. Bet ne tame svarba. Svarba rinkimų pasekmių tame, kad iš jų mes matom, kad vis didesnis skaičius studentų kairėja ir tuomi artinasi į komunistų pusę. Šio kairėjimo dabar nesuturėt nei visokioms fašistų valdžios priemonėms, nei visokioms kademų provokacijoms. Šį kairėjimą pasisektų fašistams suturėt tik tuomet, jei Lietuvos buržuazijai pasisektų išeit iš krizio savo keliais. Bet jau mūs pareiga pasirūpint, kad buržuazijai nepasisektų išeit iš krizio savo keliais. Mūsų pareiga išvest Lietuvą iš krizio *mūsų* keliais, būten proletarinės revoliucijos keliais. Kairėjančių studentų pareiga padėt mums kovoj del išėjimo iš ekonominio krizio proletarinės revoliucijos keliais.

Pasiskirstymas Kolektyvuose Derliumi

Šiuo tarpu Sovietų Sąjungoj eina pasiskirstymas žemės ūkio kolektyvuose derliumi. Baltarusijos lietuvių kolektyviečių ir darbininkų laikraštis "Raudonasis Artojas" tuo klausimu rašo įžengiamąjį straipsnį, nurodydamas, kad "kolektyvuose dar gana yra visokių tinginių ir lupikų, kurie stengiasi gyventi kitų darbu, kurie tik laike derliaus paskirstymo mušasi į krūtinę ir įrodinėja, kad ir jie esą 'geri' darbininkai, kad ir jie geriausi udarninkai." Tačiaus, nurodo laikraštis, taip negali būti, nes

> Didžiuma kolektyviečių masių šiandie jau gerai žino principą—*kas daugiau dirba, tas daugiau ir gauna; kas nedirba, tas nieko negauna.* Darbdienis, kaipo darbo kokybės ir kiekybės saikiklis, jau visur kur įgijo savo teises. Patys kolektyviečiai apsiginklavę gyvenimo faktais, aktingai išstoja susirinkimuose, begailestingai plėkia visokius tinginius, kurie nesirūpina kolektyvo stiprinimu, o stengiasi tik kuo daugiausia "išlupti" iš gautojo kolektyvo derliaus.

Derliumi pasiskirstymas turi būti pravestas ne vėliau vasario 1 d., 1933.

Centro Biuro Rezoliucija ir Wilkes Barrės Apielinkės Draugų Klaidos

Draugas V. Glaubičius nesutinka su Komunistų Partijos Lietuvių Frakcijos Centro Biuro rezoliucija, kuri jį liečia ir Wilkes-Barrės apielinkę. Taip pat draugas dar labiau nesutinka su mano kalba Aido Choro diskusijose.

Gerai. Galima padiskusuoti tuo klausimu. Centro Biuro rezoliucija tai yra išdavas Komunistų Partijos 15-to Plenumo rezoliucijos, kuri be pasigailėjimo kritikuoja mūsų judėjimą. Ir tai gerai. Komunistams nėra reikalo bijotis savikritikos. Tegul tauškia sau renegatai—Prūseikos ir Butkai,—kad partija "griūva" arba jau "sugriuvus," skaitydami mūsų diskusijas. Mes diskusijose ir kovose galime tik pakilti.

Centro Biuro rezoliucijos esmė yra ta, kad mūsų judėjime yra ne tik dešinių jų, bet kairiųjų nukrypimų —sektantizmo, biurokratizmo. Mes turime prūseikinių liekanų, bet yra ir baltrušaitinių. Rezoliucija pabriežia, jog reikia išeiti į plątesnį veikimą, reikia pasiekti naujų darbininkų—katalikų, tautiečių ir niekur nepriklausomų.

Jei kalbėti ir apie Wilkes-Barre, Pa., mes matome, kad skurdas, vargas, nedarbas darbininkus spaudžia, o mūsų judėjimas dar labai menkas. Balsavimuose už komunistus dar paduota labai mažai balsų. Todel komunistai turi save kritikuoti. Reikia rasti priežastys, kodel taip yra.

Dalinai tos priežastys gludi ir sektantizme, mechaniškame veikime, masių bijojime ir nepasitikėjime darbininkams. Wilkes-Barrės draugai ir neliuosi nuo tų siaurumo tendencijų.

Draugas V. Glaubičius rašo, kad "Centro Biuro išleistoj rezoliucijoj išreikšta klaidinga mintis apie Wilkes-Barre, Pa." O klaidinga, jo manymu, todel, kad nepasakyta, kur "bandoma pravesti mechaniška politika."

Rezoliucijoj juk ir negalima išdėti visas klaidas smulkmeningai. Tai pačių draugų turėtų būt pareiga surasti savo "mechaniškumą" ir kitas klaidas. Bet draugai, vieton savikritikos, rašo pareiškimus, kad Centro Biuras klaidingas. Vien tik šitas faktas parodo, kad draugai neliuosi nuo minėtų klaidų.

Sektantizmas ir tame, kad draugai bando iškreipti mintis, klausimą pasistato labai siaurai ir bando "sukritikuoti." Drg. V. Glaubičius sekamai "perduoda" mano kalbą:

"Taipgi d. Bovinas sakė, kad nereikia pravesti ir toks dalykas: Jeigu, pavyzdžiui, organizacijoj **vienas ar du** nariai nesutinka su kokiu klausimu, tai reikia laukti, pakol jie patys tuo klausimu persitikrins, nes kitokiu būdu yra mechaniška bei sektantiška." (Mano pabraukta.—V.B.).

Nieko panašaus nesakiau! Visai neminėjau, kad **"vienas ar du nesutiks."** Kalbėjau ne apie "vieną ar du" nariu, bet apie **opoziciją!** Opozicija, tai jau reiškia ne **"vieną ar du,"** bet kartais ir pusę narių. Sakiau, kad tokiu klausimu, kaip kėlimasis choro į kitą vietą **galima padaryti be opozicijos.** Nurodžiau, kad reikia įtikinti draugus, o ne mechaniškai bandyti klausimą pervaryti. Taip pat kalbėjau, kad del to nėra reikalo simpatikus smerkti, "priešais" vadinti, jei kurie pasipriešino kėlimuisi. Čia reikia naudoti įtikinimo taktika. Privest chorą prie skandalo del to klausimo,—nėra reikalo.

Nesakiau, kad reikia "laukti, pakol jie **patys tuo klausimu** persitikrins." Sakiau, kad **reikia veikti taip,** kad įtikinti tuos draugus, jog choro persikėlimas bus naudingas. Nurodžiau, kad galima (ir būtų naudinga) kėlimo choro į darbininkų centrą klausimą atidėti, kuomet ginčai **del kėlimosi yra labai įtempti.**

Apie d. Pietario raštus d. Glaubičiui nereikėjo kelti, nes tas klausimas nebuvo keltas viešose diskusijose, o tik frakcijos susirinkime. Ir tai nebuvo kalba apie "raštus," bet apie vieną rašinį, kurį d. Pietaris rašė apie renegatus. Nurodžiau, kad raštas (korespondencija) buvo persilpnas spaudai. Ypatingai polemika su priešu turi būt geriau parašyta. Šiaip korespondencijas d. Pietario ir kitų draugų "Laisvė" talpina. Redakcija menkų rašinėlių negražina — juos sunaikina. Grąžina didesnius raštus ir tuos, kurių reikalauja.

Mechanizmas ir sektantizmas pasireiškia Wilkes-Barre, Pa., ve kame:

1. Sukėlimas skandalo Aido Chorę tik del kėlimosi į darbininkų centrą, jau yra sektantizmo ir mechanizmo požymės.

2. Paties klausimo iškėlimas ūmai, neprirengus gerai dirvą, neparuošus gerus planus, yra tokia pat nenuosakumo liga. Komunistai turi jausti organizacijos narių dvasią. Reikėjo žinoti jau pirma klausimo pakėlimo choro narių sentimentą. Jei buvo didelė opozicija, tai nereikėjo klausimą nei kelti, bet dirbti prirengimo darbą.

4. Pastatymas chore klausimo be prirengtos dirvos ir paskiaus griežtas reikalavimas chorą perkelti, yra mechaniškas žygis.

5. Kalbėjimas ir vadinimas choro narių darbininkų centro bei judėjimo priešais ir "renegatais" tik todel, kad jie priešingi choro kėlimui į centrą,—yra mechaniškas ir sektantiškas.

6. Nutarimas "eiti į choro susirinkimus ir diskusuoti jų nukrypimus," — yra siauras ir sektantiškas žygis. Tai reiškia, kad chorui atimama organizacinės teisės. Pagaliaus pats choras nutarė laikyti diskusinius mitingus.

7. Bandymai chorui įsakyti iš viršaus savo narius bausti ir jų kaltinimas priešdarbininkiškume del balsavimo prieš kėlimąsi į darbininkų centrą, taip pat yra nesveikas.

8. Pasireiškimai bijojimo simptikų leistis į organizacijų vadovybę ir narystę, —yra sektantizmas.

Galima surasti daugybę tokių klaidų mūsų veikimo taktikoje. Bet draugai save skaito "neklaidingais." Jie bijo pažiūrėti kritiškai į savo darbus, todel tokios klaidos ir tęsiasi.

Paskiaus, čia paliesta tik vienos organizacijos incidentas. Tokių nedateklių yra ir kitose mūsų organizacijose. Jas mes turime taisyti.

V. Bovinas.

PITTSBURGH, PA.

Drg. Bimbos Prakalbos Visur Sekmingos

PITTSBURGH, Pa. Prakalbos jau įvyko North Sidėj, McKees Rockse ir Wilmerdinge. Tai buvo sekmingiausios prakalbos tose trijose vietose. Publikos prisirinko pilnos svetainės. Drg. Bimba pasakė po puikią prakalbą bedarbių klausimu.

Tuo pačiu sykiu atvyko Pittsburghan ir d. J. Mažeika iš Clevelando. Jisai taipgi kalbėjo apie spaudos ir organizacijų rolę. Gauta į organizacijas šiek tiek naujų narių ir nemažai literatūros parduota.

Pagal publikos skaitlingumą galima buvo turėt daug geresnių pasekmių, jei draugai ir draugės būtų prie jų geriau prisirengę. Bet kadangi draugai rengėsi be jokio entuziazmo manydami, kad publikos nedaug susirinks, tai vėliaus negalėjo padaryti organizacinės naudos. Tai gera lekcija visiems, kad prie prakalbų reikia visada organizuotai rengtis—turėt aukų kolektorius, draugus literatūrą pardavinėti, komitetą eit per publiką gavimui naujų narių ir naujų skaitytojų. Tiktai organizuotai veikiant mes galime subudavot tvirtesnį judėjimą.

Reikia pasakyti, kad McKees Rockse daugiausia klausimu po prakalbų buvo pakelta. Mat čia paskleista labai daug melų apie komunistus. Daugiausia pasidarbavo melų paskleidimui renegatas Prūseika ir jo vietinis pagelbininkas Rodgers. Dabar betgi darbininkai išgirdo tiesą ir jie pasitenkinę skirstės namo.

Rep.

IŠ KLASIŲ KOVOS LAUKO

MINERSVILLE, Pa. — Yra 3 dirbtuvės, kur siuva marškinius keliolika šimtų darbininkių. Didžiumoj dirba tose visose dirbtuvėse moterys; visai mažai vyrų, ir tai tik prie nekurių darbų, kur būtinai reikia vyrų spėkų, tik ten jie dirba.

Darbo sąlygos labai blogos; po kelis kartus nukapojo mokestį nuo akordinio (štukinio) darbo, taip kad dabar, palyginamai su pirmesniu uždarbiu neuždirba nei trečią dalį. Smarkiausiai ir patyrusiai darbininkei, kad ir turėtų darbo pakankamai, sunku padaryti iki $2 į dieną. Dirba abelnai tik pusę laiko dirbtuvės, bet kartais, atėję į darbą, darbininkės neturi darbo; kitos neturi tokio, kokį jos dirba, bet bosas neleidžia nei namo grįžti. Ir taip veltui išsėdėję darbininkės per dieną grįžta namo, neuždirbę nei cento. Tokis, mat, bosų patvarkymas kankinti darbininkus; o pasipriešinti tam negali pavienės darbininkės, nes bosas greitai pasakys: tau darbo nėra daugiau. Nors tas darbas jau tiek prastas, kad iš jo negali pasilaikyti darbininkės, t. y. apsirengti ir pavalgyti tinkamai, bet jos nenori likti visai be darbo.

Dabar pasižiūrėkim, kaip kapitalistai tyčiojasi iš darbininkų? Tos darbininkės taip prislėgtos, kad iš to darbo negali nei save nei savo vaikučius nuo bado apginti ir reikalauja iš tų buržuazinių komitetų, kurie yra mieste susitvėrę neva šelpti bedarbius, kad duotų tos ubagiškos pašalpos. Jos tiek išnaudojamos darbe, kad prie dabartinių kapitalistinių sąlygų dirbdamos, negali pragyventi iš savo darbo ir reikia maldauti pašalpos.

Tad turi pačios savęs pasiklausti: iš kur sudaro tie ponai tą pašalpą, kurios jūs išsimaldaujat? Ar jie ima iš tų kapitalistų iždų, kurie iš jūsų darbo sukrovė milionus, ar iš valstybės, kuri turėtų aprūpinti visus bedarbius sociale apdrauda? Ne! Tą pašalpą su prievarta renka iš pačių darbininkų, kurie dar šiek tiek dirba, nežiūrint, kad jų uždarbį ant tiek nukapojo, kad ir dirbdami tik pusbadžiai gali palaikyti savo šeimynas,—bet turi aukauti bedarbiam per prievartą. Aišku tom pačiom darbininkėm, kaip jūsų šapose darbo apmokėjimo dienoj bosai reikalauja aukauti bedarbiams. Jiems negėda iš jūsų imti aukas, nors jūs pačios prie savo darbo maldaujat pašalpos! Ir dar reikia pažymėti, kad iš tų aukų, kurias išplėšia su prievarta iš darbininkų, 60 procentų lieka aigoms tų buržuazinių komitetų, o tik 40 nuoš. bedarbių sušelpimui.

Dabar bus aišku, kaip kapitalizmas iš savo supuvimo, iš šio krizio išeities ieško tik suverčiant visą sunkumą ant darbininkų sprando.

Pasireiškia darbininkių nepasitenkinimas tokiomis išlygomis. Girdisi nusiskundimai nepakenčiamomis darbo sąlygomis, bet tiktai individualiai, juda apačios, viena kitai nepasitikėdamos išsireikšti. Tai kokiu gi keliu turėtų išeiti iš to nepakeliamo skurdo?

Tas visas sunkumas ant jų sugulęs todel, kad jos neorganizuotos; neturi jokios unijos centralizuotai išeiti į klasių kovą prieš darbdavius, streikų keliu atmušti jų puolimą ant darbininkių pareikalaut geresnių sąlygų, tik organizuotai ir su griežtais reikalavimais, maldavimais iš kapitalistų nieko nelaimės darbininkai.

Bet kodel jas negalima suorganizuoti? Argi tarp tokio didelio skaičiaus darbininkių nesiranda klasiniai protaujančių, kad susiorganizuoti?

Pereitą pavasarį dalis darbininkių buvo išėję į streiką, bet neturėjo vadovybės tam streikui, kreipėsi prie reakcionieriaus miesto gaspadoriaus Keler'io, kad tas jas sutaikytų su bosais. Toks pardavikas darbininkų klasės greitai sutiko su jų reikalavimu, griežtai uždrausdamas kreiptis prie kalbėtojo iš komunistų organizatorių, kuris tinkamai jų reikalavimus išaiškintų. Jos taip ir padarė, sulig patarimo to reakcionieriaus, ir už dviejų dienų grįžo prie darbo, parduotos bosams.

Nežinau, kieno čia kaltė, ar tų darbininkių, kurios klasiniai suklaidintos, ar mūsų pačių, komunistų, kad mes nesurandame būdo prieiti jas suorganizuot? Tuo laiku, kada jos buvo išėję į streiką, Minersvillėj buvo net du organizatoriai K. P. sekcijos. Bet ar jie nepriėjo streikui vadovauti, ar visai nebandė prieiti?

Moterys darbininkės industrijoj ir ekonominiam krizyj lošia svarbią rolę; todel mūsų, komunistų, užduotis prieit prie jų, ištirt kokių pardavikų įtakoj jos stovi, ir kas jas atitraukia nuo susiorganizavimo? Išaiškint joms žalingumą tų pardavikų politikierių ir traukti jas į eiles kovojančių darbininkų už savo klasės reikalus po komunistų vėliava. Šituo darbu turi daugiau užsiimti K. P. sekcijos organizatorius.

J. Darbininkas.

NEW BRITAIN, CONN.

Vilijos Choras Susitvarkys

Per tūlą laiką Vilijos Choras, netekęs mokytojo, buvo nenusistatęs, ką jis turi veikti šiuo momentu. Tarp narių buvo net iškilę ginčų už vedėją. Vieni vedė agitaciją, kad susigrąžint senąjį, o kiti, kad parinkt vieną jaunuolį iš choro narių tarpo, kuris pats sykiu lavintųsi ir chorui vadovautų.

Kadangi sunkūs bedarbės laikai, tai matės, jog finansinė choro padėtis negalėjo leisti imti vedėją, kuriam jau ir taip choras turi didelę dalį pinigų už vadovavimą nemokėtą.

Tad gruodžio 13 d. Vilijos Choro susirinkime, labai plačiai apkalbėjus, nutarta palikti choro valdybai susitart su F. Remeituku, kuris per choro atsteigimo komisiją prašytas chorą vesti, buvo sutikęs. Tik delei nesiskaitymo kelių narių nei su ta komisija nei su pirmininku ir sekretore negalėta darbas pravesti taip, kaip didžiuma manė.

Išrinkta ir valdyba, į kurią įėjo F. Remeitukas pirmininku, O Dručiūtė sekr., O Remeičiutė fin. sekr., V. J. Valaitis ižd. ir kitos komisijos.

Susirinkime pasidarė nuostabu, kad sklokininkai, išgirdę chore einant diskusijom, ir jie atėjo į šį susirinkimą. Jie (ypatingai kaip Naunčikas) senai atsisveikinę su darbininkų judėjimu. Buvo ir daugiau svečių. Kitas vėl dalykas, tai kad buvęs choro vedėjas V. Visockis, irgi atvykęs, dikčiai kalbėdamas, niekino kai kuriuos draugus ir būtinai pats vėl norėjo vadovaut chorą, nors nariai įrodinėjo, kad delei finansų padėties jis negalima grąžinti.

V. J. Valaitis.

PIONEER CORNER

Is There a Santa Claus?

"Is there a Santa Claus?" —get the December issue of the "New Pioneer" and you'll find the answer right on the cover. You'll find the answer to lots of things in this issue. You'll find the answers that our delegation gave to the reporters who asked them why they came to Washington on Thanksgiving day. You will find the answers that Dan, once a boy scout, and now a Pioneer sent to his cousin explaining how he came to change his mind about the Boy Scouts and what he did about it.

And wait till you see the new installment of "On the Road." Ever hear of a Chain Gang? Speedy Learned what they are all right. Read the story and you'll find out too. Of course, there is a real Christmas story called "Christmas in Harlem," by Everett Burns—about a worker Santa Claus and his son Robert. It's hard to tell about everything in the magazine. There's so much and it's all so interesting. There is lots to learn from the December issue of the New Pioneer. After reading it through we are sure you can answer all the questions your teacher and your friends in school ask you about what can you do, how you can organize and fight against hunger, how you can demand free food in the schools, and not the kind of food that killed Ralph Gonzales either. That's another story told in the December issue of the New Pioneer. Anyhow you'd better hurry up and get one and find out for yourself whether everything I have said about the issue is true or not. Why not write and tell me or write to the New Pioneer direct and say what you think of **your magazine.** The address is P. O. Box 28, Sta. D, New York City.

Pioneer Pete.

We Demand

And here's something else for you to read — **Carefully** — and spread among your class mates and all your friends on the block. It's a booklet, a swell one too, called **We demand!** It tells the story of Anyboy and Anygirl and why they went to Washington to try and see the President and what they demanded. There is the story of Anyboy Freeman Viollette, Jr., whose father was a soldier in the World War, and got many medals for bravery. But he couldn't get a job, and he couldn't feed his kids even on the money he got from selling his medals. Freeman was hungry every day and couldn't pay attention to what the teacher was saying. And one day Freeman died—right in the class room—he died of hunger! There are many stories in this pamphlet, and at the end it tells what we are going to do about all this hunger and all this misery. Here's the end of it:

"We the children of America, with the help of the Young Pioneers, who are leading us in this fight, will continue until we hear no more children crying: "We are Hungry! We want bread!" We will carry on our fight in the schools. We will gain the support of our fathers and mothers. We will make petitions for free food, and hot lunches, and collect names of our class mates and their parents for the support of these demands. We will demonstrate in the schools. We will petition the city comissioners, the county, the state and the national government. We will fight until we hear no more of fainting and dying of hunger in the schools and at home! Until there are no more evictions for non payment of rent. Until there are no more children traveling on the road, homeless, cold and hungry. We demand, Mr. President, and we'll fight until we win!"

This story booklet only costs two cents a copy, and when you order more than a hundred you can get it for a penny a copy. Get on the job and order today from Post Office Box 28, Station D, New York City. Get your friends to order some too. On the job!

You can Do the Same

Some of the kids on a street in Brooklyn have been organized into a Junior Unemployed Council. This is the way it was done. One little girl whose mother is a good fighter in the block committee asked her mother if she was going to be able to get anything for Christmas. Of course, her mother told her she could not. This little girl went out and in one week organized over twenty boys and girls to demand baskets at Christmas time from the relief station and to back up their parents when they fight for relief. She is not a Pioneer and did this on her own. She organized the children on the block for something they wanted and needed. You can do the same!

Why Christmas?

When Catholic priests went among the Indians of South America seeking to make them work for the white men under the bluff of "saving their souls," they often found the Indians so firmly believing in their own "gods" of wood and stone, that they would not give up these gods and adopt the god of the priests. The missionaries therefore split the difference. They allowed the Indians to keep their stone and wooden idols, but merely changed the idol's name.

The same sort of scheme was carried out by the spreaders of the Christian religion wherever they went. Take the ceremony of Christmas which is now all around us. It is supposed to celebrate the brithday of a man who was born in Palestine nearly twenty centuries ago. This man saw his people oppressed and suffering under the rule of the Romans, who had conquered his country. Instead of leading the people to fight against the Romans, and drive them out, he gave up all hope of happiness on earth. Instead, he tried to turn the people's desires to happiness in other world, to which they would be taken, he said, in a few years, when the present world would be destroyed.

For 300 years after Jesus died no one celebrated his birthday. When an organized church grew up which used his ideas to mislead the people, they had forgotten all about when he was born. They did not even know the year he was born in, and they did not know the month. Some church leaders said it was in April, some in January and some in May. It surely wasn't December, for that is the rainy season in Palestine, and people did not go traveling around or watching the sheep on the plains in that weather.

Why then did they pick on December 25th as the day? It was another case of letting the heathen keep their celebration under a new name. You know that on December 21st each year an event takes place known as "winter solstice." That means the "winter sun stand." On that day the earth ceases turning an ever more southerly part of itself most directly toward the sun. Instead the earth then gets into a position such that each day the direct rays of the sun shine a little more to the north. For people living in Europe that was a very important event indeed. It meant a change in climate, longer hours of daylight, more warmth, a promise of the spring to come. In the cold far north like Norway and upper Germany, it was especially welcome. Even in Italy to the south, it was occasion for rejoicing.

So it was that the Christian preachers, as they spread over Europe, found the various races all celebrating the turn of the sun. In an old Italian religion it was called the "Birth day of the Unconquered Sun." Later the Romans called it Saturnalia, and hung decorations on evergreen trees as part of the festival. The Norsemen called it Yule, and ate Yule-cake around the blazing Yule-log. And all these celebrations, in many lands, and in many tongues, took place on December 25th. That was as soon as the people could be sure that the sunshine had really "stood", and was now coming back north.

The Christian priests saw that they could not change these habits of the tribes. With fire and terror they forced the European peoples to pray to the new god, but they had to let them keep their winter-feast. So they pretended it was the supposed god's birthday, and called it Christmas.

Scranton, Pa.

Dear Pioneer Pete:

I saw Marie Laino's letter in the Pioneer Corner and am very glad she agrees with me. I wish to thank her.

I would like to tell you of a discussion which occurred in the school to which I go. A girl, one day, happened to ask the teacher who she voted for. The teacher said she voted for Hoover. The girl said Hoover wasn't good as he was the cause of the depression. The teacher said he wasn't the cause of the depression, she said the war was the cause of it.

I listened to both of them and asked the teacher if I could ask her a question, and she said I could. I asked her who the men fought for and why. She said they fought to help France. I then told her they fought for the rich Wall Street men. She was angry and asked me where I heard all those lies. I told her they were all true facts and that I read good literature. Then she said so much money went to the ex-soldiers. I said, instead of getting their bonus, they got tear gas and bombs. The girl told her Roosevelt would carry out all of his promises. The teacher said he wouldn't. I asked her if Hoover carried out his promises of everything he said. She said he carried out most of them. I said he didn't because we don't have the prosperity he spoke about.

She had nothing to say so she told us all to start working. (I hope the readers will not think I'm for Roosevelt or Hoover. I'm not! I'm for Foster and I always will be.)

I hope our readers get busy and write some letters to Pioneer Pete. Come on! Comrades and write.

Comr. Nellie Monkuskie.

440

VAJUS

Baigiasi Su 1 d. Sausio, 1933 m.

Paskutinis Prašymas Draugų Gauti Savo Dienraščiui Tūkstantį Naujų Skaitytojų. Iki Šiol Dar Neturim Tūkstančio. Daugybė Draugų Dar Neatsiliepė į Mūsų Prašymą.

Tačiaus Yra Vilties, jog iš Kelioliktos Tūkstančių Dienraš. Skaitytojų, Atsiras Nors Keli Šimtai Draugų, Kurie Šiom Paskutinėm Dienom Stos į Darbą ir Sudarys Tūkstantį Naujų Skaitytojų.

"Laisvė" prašo visų skaitytojų gauti nors po vieną naują skaitytoją laike šio vajaus. Kad lengviau būtų užrašyti "Laisvę" darbininkam, kurie dirba tik dalį laiko ir gauna labai žemas algas, stebėtinai nupiginome prenumeratos kainą.

Reguliarė "Laisvės" Kaina Metams $6.00 ir Pusei Metų $3.00. Gi Laike Vajaus Naujiem Skaitytojam Duodama Proga Užsirašyti Dienraštį "Laisvę"

UŽ $4 VISIEMS METAMS IR UŽ $2 PUSEI METŲ

Puiki dovana ir seniem skaitytojam: kurie gaus vieną naują skaitytoją laike vajaus, tie galės atsinaujinti savo prenumeratą už **$5 visiems metams arba už $2.50 pusei metų. Tad, draugai, stokime visi į darbą!**

Gaukime 1,000 Naujų Metinių Skaitytojų 'Laisvei'

Jei gausime 1,000 naujų metinių skaitytojų šiam vajuj, tai pastovi "Laisvės" prenumerata bus tik $5 metams. Iš savo truso šiame vajuje turėsime net ir patys sau tiesioginę naudą.

Kartu su Prenumeratom Siųskite ir Pinigus

Draugai, kurie gavę naują skaitytoją, kartu neprisiunčia pinigų, labai apsunkina laikraščio administraciją. Todel prašome draugų prisiųsti gautus už prenumeratą pinigus kartu su naujo skaitytojo vardu ir antrašu.

Duodama Proga Bedarbiams Užsidirbti Prenumeratą

Bedarbiai, kurie negalite atsinaujinti prenumeratą, gaukite 6 naujus metinius skaitytojus ir už tai "Laisvė" bus jums siuntinėjama veltui per ištisus metus. Už 3 naujus metinius skaitytojus gausite veltui "Laisvę" šešiem mėnesiam.

Brooklyno Atydai, kur Reikia Stampos Lipyti

Brooklyne "Laisvės" prenumerata yra $8.00. Dabar, laike vajaus, naujiem skaitytojams tik **$6.00 metams, pusei metų $3.** Seni skaitytojai, kurie gaus nors vieną naują skaitytoją savo prenumeratą galės atsinaujinti už **$7.00 metams.**

Gavę Naujas Prenumeratas Siųskite:

"LAISVĖ", 427 Lorimer Street, Brooklyn, N.Y.

M. GROMOV

Vertė D. M. ŠOLOMSKAS

KARAS LIETUVOJ

NUO VERTĖJO.—Pereitas pasaulinis imperialistinis karas naikinimo liepsna apėmė ir Lietuvą. Iki šioliai mes neturėjome rimtesnio kūrinio, nušviečiančio jo vaizdus. "KARAS LIETUVOJE" yra parašytas vieno iš Sovietų Sąjungos rašytojų. Originalis vardas šios apysakos yra: "DEL KRYŽIŲ."

Apysaka yra gražiai parašyta, lengvo stiliaus ir teikianti klasinio susipratimo. Ji dalinasi į dvi dalis ir 21 skyrių. Puikiai nušviečia caro kariuomenėje darbininkų ir valstiečių vargus, kančias ir jų žudymą del išnaudotojų reikalų.

Gale apysakos patieksiu priedą, kuris trumpais bruožais nušvies tolimesnius istorijos laipsnius, kaip tai: armijos broliavimąsi su vokiečiais, atsisakymą kariauti, proletarinės revoliucijos įvykius ir piliečių karo vaizdą. *Vertėjas.*

DALIS I

Skyrius I

Pro girią povaliai kyla milžiniško pusračiu raudonoji aušra, tartum savo galais atsiremdama į eglių šakas. O mes jau prie darbo su mano senu tėveliu: šienaujame nupirktą žolę ant dvarponio pievos. Angiškai šniokščia ir pyksta aštrios dalgės:

—Žy-kkk! Cyy-kkk!

Žvilgančiais pradaigiais gula prie šaknų nupjauta žolė. Išbėgę jos syvai dar daugiau padidina kvapsnį... Tėvas pritaria alsavimu jo dalgės muzikai. Jis plačiai pastatęs trumpas kojas jau gerai nudėvėtuose batuose.

—Ką taip, labai skauda rankas,—veikiausiai bus lietaus.

Ir jis prisidėjo gyslotą plaukais apaugusią ranką prie kaktos ir pažiūrėjo į augštį, atkišdamas ir atitolindamas nuo marškinių ožišką barzdelę.

—Ne greitai dar mes baigsime šieną pjauti. Na, nors tingiai, bet jau išlenda ir saulutė. Kažin ką šiandien mums pagamins Marytė... Tie kleckai su bulvėmis jau įkyrėjo, kaip karti ropė. Baltų blynelių jau nors kartą padarytų. Juk sunkaus darbo laikas. Kad jau nebūtų, o tai parvežiau iš miesto pusę pūdo. Taip. Tam bus jau apie trys savaitės laiko atgal. Jų dar yra, bet perdaug jau skūpi pasidarė...

Aš kirtau žolę trijų pėdų ilgio dalgiu, veik negirdėdamas senio žodžių.

Jis nuvargo, suko cigaretą po cigaretui —rūkė, leisdamas kamuoliais karčius makorkės dūmus į taip kvepiantį paryčio orą.

—Šienauk, šienauk, sūneli, tavo kaulai dar nėra pavargę, esi dar jaunas. Darbas sunkus ir jo daug, o pasisamdyti mums darbininką, tu ir patsai žinai, kad nėra už ką... Taip, tas ne mūsų kišeniui. Ne, tai ne mums. Šienauk, šienauk, sūneli, tie pinigai, kuriuos pamokėtume samdiniui, bus labai mums reikalingi cukrui ir kvietiniam miltam, dar nusipirksime pūdelį, na, ir bus laike sunkaus darbo. Blynus galės kepti ir kvietinių miltelių pridėti, o pūdelio mūsų šeimynai ant ilgo pakaks.

Papjovęs kiek žolės, tėvas ir vėl apsistoja, pažiūri į saulę ir galanda jau ir taip aštrią dalgę, ir vėl, žiūrėdamas į mane, pradeda:

— Štai, štai , taip, sūneli, taip sūneli, iki pat šaknų pjauk žolelę. Tu jaunas, spėkoje, savo amžiuje, netaip greitai pavargsti, kaip aš senis. Sauso šieno šiandien bus nedaug, tik vos koki trys vežimai. Pareisi namo, išsigersi arbatos, pailsėsi ir išsimiegosi. Jeigu dabar nesistengsi, tai žiemą bus stoka šieno. O žiemą, kada reikia pirkti, tai dar blogiau. Šiemet dievas davė, žolė užaugo, nėra ko skūstis. Galėsime priauginti dar vieną gyvulėlį, iki velykų parduosime ir nupirksiu tau juodus drabužius. Lai žmonės kalba: "Kaip Gavrilas aprengia savo sūnų, štai kokius jam drabužius įtaisė. Taip, galima jam tas padaryti, nes tik vienas sūnus pas jį."

Tie vienodi ir kartais įkirūs žodžiai drąsino mane. Ir kada apsistodavau pievoje, kad atsikvėpti, tai girdėjau:

—Šienauk, šienauk, sūneli, turi dar spėkos, jaunas esi, pačiame gyvenime ir vienatinė mano viltis, tai—tu.

Mosavau dideliu dalgiu, ir taip mes nupjovėme kelis margus šieno. Šieną pjauti baigėme, kada saulė jau augštai pakilo ir kaitino mūsų galvas. Burnoje buvo sausa, vos apverčiau liežuvį. Taip ir norisi įsmeigti dalgę kotu į žemę ir čia pat išsitiesti tik ką ant nupjautos žolės... Gulsiu, o tėvas greta atsisėdo ir rūko cigaretą. Greitai uždarau akis... miegas apima ir vėl girdžiu jo balsą:

—Šienauk, šienauk, sūneli, vienintėlė mano viltis, tai tu...

Mūsų kudlotas šuo Vilkutis, su trumpai nukirsta uodega, iki šiol ramiai gulėjęs ant žolės, pakėlė galvą ir pradėjo loti, žiūrėdamas linkui kelio. Pakėliau gavą ir matau: joja raitas. Pažinau, kad tai pasiuntinys iš valsčiaus. Senelis su žila barzda, saulės nudegintu veidu, apsivilkęs ilgais marškiniais ir ant jų apsijuosęs piršto storumo virve, vietoje balno—maišas prikimštas šienu. Po juom, tokis kaip ir jis, žilas arklys, su reta uodega ir nutrintais plaukais ant šonų.

—A-a-a, sveikas, Gromovai! Sveikas, starasta! Čionai tave nelengva ir surasti,—pradėjo pasiuntinys.

Tėvas sutinkančiai linktelėjo galva ir augščiau pasmaukė sudėvėtą kepurę.

—Na, kokia nelaimė tave atnešė tokiu darbo laiku?

Pasiuntinys nesiskubindamas išėmė iš skūrinio krepšio didelį voką ir perdavė jį tėvui, garsiai kalbėdamas:

—Štai—imk ir sužinosi! Tarnystė, tarnystė, Gromovai!

Guliu ant žolės ir žiūriu į pasiuntinio arklį, kurį be pasigailėjimo puola spiečius aklių ir musių. Ir man jo gaila. O pasiuntinys kietai įtempdinėja pavadžias ir begailestingai ūdylais veržia jam lūpas. Bet arklys nestovi, mindžiojasi ir arcoja, sukydamas uodegą. Pasiuntinys suduoda jam per šoną batu.

—Stovėk, jau be galo neramus! Esi ne ponas, stovėk!—kartojo jis kiečiau įtempdamas pavadžias.

Žiūrėdamas į varginamą arklį, klausiu savęs: kam geriau gyventi pasaulyje — man, ar pasiuntinio arkliui? Jį skaudžiai puola akliai—nepaisant, kaip arklys stengiasi juos nuvyti, bet nevyksta. Aš matau, akliai krūvelėmis sėdi ant arklio pilvo. Arklys nori pasiekti juos ir nuvyti, tai pirmutinėmis, tai paskutinėmis kojomis bei uodega, bet veltui. Akliai geria jo kraują. O pasiuntinys matomai piktas senis, nes skaudžiai veržia arklio lūpas ūdylais. Kuom gi mano gyvenimas geras? Aklius nuvaikau nuo savęs; nesvarbu, kur jie bandys užtūpti, aš juos pasieksiu—neleisiu gerti mano kraują. Bet ir jie prie manęs kimba tiktai tada, kada guliu ant žolės, kad pasilsėti. O kada šieną pjaunu, nejudina. Bloga man štai kame: tėvas anksti rytais kelia, o miegoti labai norisi. Valgis blogas: duona ir koki nors suktiniai bei bulvės. Norisi kvietinio maisto. Bet valgis niekis: kada nori valgyti, tai ir bulvės su duona gardu. Pažadėjo tėvas nupirkti juodą apsivilkimą velykoms,—vis tiek pat—nenupirks. "Pinigų nėra,—pasakys—palauk dar ilgiau, iki kalėdų, tada nupirksiu; paspėsi sunešioti." Taip, ne kokis ir mano gyvenimas. Tarpe darbininko ir arklio gyvenimo yra labai daug panašumo.

Na, jeigu dabar iš dangaus pasiklaustų dievas: "Mikai, tau atsibodo būti žmogumi. Nori, tave į pasiuntinio arklį paversiu?" "Ne, viešpatie,—atsakyčiau jam,—pasiuntinio arkliu nenoriu būti, jį perdaug akliai kanda, o ir pasiuntinys vargina.

(Bus Daugiau)

BINGHAMTON, N. Y.

Policija Neleido Alkanųjų Maršuotojų į Binghamtoną; Sudemoralizavo Rengiamą Masinį Mitingą Alkanųjų Priėmimui, Grįžtant iš Washingtono

Gruodžio 8 d. alkanieji maršuotojai, grįždami iš Washingtono, turėjo sustoti Binghamtone, Lietuvių svetainėje, kur jiems buvo rengiama vakarienė ir nakvynė ir taipgi masinis mitingas. Maršuotojų delegacijai vos tik apleidus Scrantoną, jau Binghamtono policija, mušeikos su visais moderniškais apsiginklavimais, apėmė visą Lackawaną Trail, kad neįsileisti tų suvargusių, peralkusių bei sergančių alkanųjų delegacijos. Na, ir žinoma, tas jiems pasisekė padaryti.

5 mylios nuo miesto maršuotojai buvo priversti paimti kitą kelią ir traukti į Syracuse. Bet keletui vietinių draugų ir draugių pasisekė, policijai nematant, dasivyti maršuotojus už kelių dešimčių mylių nuo miesto ir įteikti jiems valgių. Delegacija, pamačiusi binghamtoniečius su valgiais, labai apsidžiaugė.

Policija buvo pareiškus, jog prakalbos bus išvaikytos ir net miesto laikraščiuose buvo paskelbta, kad prakalbų nebus; o policija visą dieną suko apie Lietuvių svetainę. Bet rengėjai nusitarė būtinai laikyti masinį mitingą, kadangi vietinė alkanųjų delegacija buvo jau Binghamtone 2 valandom anksčiau, negu policija buvo prisirengus jų neįsileisti. Tad vietiniai draugai sutiko paaiškinti įspūdžius iš savo kelionės į Washingtoną ir atgal.

Kalbėjo d. Vassik, Flynn ir Heron. Pastarasis pasakė labai įspūdingą prakalbą. Darbininkų Jaunuolių Choras sudainavo Internacionalą ir dar keletą revoliucinių dainų.

Tiesa, publikos buvo mažai, vos apie 200, neskaitant policistų ir šnipų, kurių buvo apie tuzinas svetainėj ir dar daugiau prie svetainės.

Reikia pastebėti, kad čionai darbininkai dar nėra įpratę su policija kariauti; taigi ir dabar didžiuma neatėjo nei prie svetainės pasižiūrėti, kuomet pamatė kapitalistų laikraščiuose parašyta, jog prakalbos bus išardytos. O kapitalistai to ir nori.

Aukų per šį parengimą surinkta 10 dolerių.

Po prakalbų d. U. M. Šimoliunienė pakvietė vietinę alkanųjų delegaciją pas save ant vakarienės.

13 alkanųjų delegatų buvo pasiųsta į Washingtoną iš Binghamtono apielinkės. Du iš jų smarkiai apsirgo, ir buvo palikti ligoninėj Washingtone.

Mūsų Vajai

Atrodo, kad vajai gerai einasi. Pilnai bus galima pranešti, kaip vajininkai išduos raportus po pirmai sausio.

Kuomi pradėsime Naujus Metus?

Drg. Karosienė, pabuvojus Sovietų Sąjungoje, gali mums daug ko papasakoti apie tenaitinį darbininkių-kų gyvenimą. Taigi būtinai mums reikia drg. Karosienės prakalbą išgirsti. Moteris kalbėtoja retai pas mus pasitaiko.

Liet. Darbininkų Susivienijimo 6 kuopa rengia koncertą 28 d. sausio. Programos išpildyme dalyvaus pagarsėjusi dainininkė Menkeliuniutė. Vėliaus bus pranešta plačiaus apie šį koncertą.

Geriausios Dovanos Naujiems Metams

Gerb. draugės ir draugai, jūs kai kurie pirksite kam nors dovanų. Geriausia dovana—užrašyti dienraštį "Laisvę" arba "Vilnį;" tiktai keturi doleriai metams dabar vajaus laiku iki pirmai sausio. Taipgi galima užrašyti "Tiesą" dusyk-mėnesinį laikraštį, LDS organą, už kurį tiktai viena doleris metams; arba —"Darbininkę," organą Liet. Darb Susivienijimo Amerikoje. Š'ą mėnesinis laikraštukas metam tik 50 centų.

Darbinin. laikraštis tinka miausia dovana tuomi, ka kiekvienas numeris naujas i jame naujos žinios ir straips niai; ir visados draugė a draugas jus paminės, kada lai kraštį skaitys.

Mažutis.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

DETROIT, MICH.

ALDLD. 52 kp. ir LDSA 17 kp. rengia draugišką vakarienę 24 d. gruodžio (December), Subatoj, 7:30 val. vakare, Draugijų svetainėje, 3600 W. Vernor Highway. Vakarienė bus labai skani. Po vakarienės šokiai prie geros muzikos. Įžanga 25c. Kviečiame visus.

Komitetas.
(302-203)

Spaudos vajininkų susirinkimas įvyks ketverge 22 gruodžio, 7 val. vakare, Draugijų svetainėje. Visi darbininkiškų laikrašjčių skaitytojai, visi vajininkai ir visi darbininkiško judėjimo rėmėjai dalyvaukite šiame susirinkime. Vajuose mūsų miestas toli atsilikęs; juk mes negalime būti užpakalyje visų. Dar turime progos atsigauti, tai susikoncentruokime pajėgas. Visi ir visos būkite šiame mitinge.

Vajaus Komisija.
(302-303)

PHILADELPHIA, PA.

Iš priežasties ALDLD 6-to apskrričio konferencijos pereitą sekmadienį mokykla nejvyko. Tad visi dalyvaukite mokykloje 25 d. gruodžio, sekančioj nedėlioj, 2 val. po pietų, 995 N. 5th St. Nepaisant pažiūrų ir įsitikinimų, darbininkai yra kviečiami lankyti šią mokyklą.

(302-304)

WORCESTER, MASS.

Priešfašistinio komiteto mėnesinis susirinkimas įvyks utarnike, 20 gruodžio, 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, 29 Endicott St., Visi nariai dalyvaukite, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui

Org. J. J. B-

BRIDGEPORT, CONN.

Tarptautinis Darbininkų Apsigynimas rengia masinį susirinkimą 22 d. gruodžio (Dec.), 1932, 7:30 val. vakare; Workers Centre, 301 Fairfield Ave. Kalbės Joe Jackson, nesenai paliuosuotas iš pavieto kalėjimo. Draugas Jackson išbuvo kalėjiman 18 mėnesių tik už tai, kad vadovavo alkanų demonstraciją prie miesto rotušės.

Lietuviai darbininkai ir darbininkės, ateikite ir pasipažinkite su tuo jaunu ir energingu kovotoju.

A. Mureika.

CLEVELAND, OHIO

Liet. Darb. pašalpinės draugystės metinis susirinkimas įvyks seredoje 21 gruodžio (Dec.), Lietuvių Darb Svetainėje, 220 E. 79th St.; pradžia 7:30 val. vakare. Šiame susirinkime bus renkama valdyba ir yra kitų svarbių reikalų aptartį. Kai kurie narių yra užsivilkusios mokestys rūpinkitės užsimokėti, nes kitaip tapsite suspenduotais. O kurie negalite užsimokėti duoklių, tai jūsų pareiga būti metiniame susirinkime ir prašyti draugystės, kad palauktų mokesčių. Taipgi dar neišrištas klausimas mūsų draugijos prisidėjimo prie LDS. Už nepribuvima į metinį susirinkima draugija baudžia narius 25c. pinigine bausme. Kurie negalite dalyvauti susirinkime, praneškite valdybai.

S. K. Mazon, 722 E. 127th St,

BROOKLYN LABOR LYCEUM

DARBININKŲ ĮSTAIGA

Salės del Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujais ištaisymais. Keturios bowling alleys.

KAINOS PRIEINAMOS

949-959 Willoughby Ave.

Tel.. Stagg 3847

DETROITO LIETUVIŲ DARBININKŲ APTIEKOS

Čia randasi dvi lietuviškos aptiekos, kuriose galima pirkti vaistus daug prieinamesne kaina, negu kur kitur dabartiniu laiku.

A. M. KISHON, Aptiekorius Savininkas

8701 JOS. CAMPAU AVE. ir 5046 CHENE ST., DETROIT, MICH.

SOVIETŲ MINERALINIAI VANDENYS

Pasauliniai pagarsėję, kaipo naudingi sveikatai vandenys, iš Kaukazo Katarinos šaltinių, vadinami

BORJOM IR NARZAN

Tais vandenimis "Laisvė" gali aprūpinti kliubus, aptiekas, restauracijas ir kitas įstaigas.

Ypač darbininkiškos organizacijos savo parengimuose turi duoti publikai sveikatai duoti tų naudingų gėrimų

Jie ateina iš Sovietų Sąjungos gatavai bonkose

BORJOM

Kvortinėse bonkose, kaina 40c. už bonką. Tai daktarų rekomenduojamas kaipo viduriam naudingas vanduo. Vietoje saldintų kenksmyngų sveikatai gėrimų, gerkite sovietų Borjom.

NARZAN

Puskvortinėse bonkose, kaina 15 centų už bonką. Pagelbsti viduriams maistą virškinti, priduoda apetito, akstina žmogaus kūno veikimą ir priduoda jėgos.

"Laisvė" pristato šiuos vandenis dėžėmis (cases).
Į dėžę eina:

BORJOM 40 BONKŲ Į CASE
NARZAN 100 BONKŲ Į CASE

Po vieną bonką ir daugiau galima gaut sekamose vietose:

A. SAUKA
Liet. T. Name, Main ir Vine Sts.
MONTELLO, MASS.

LIETUVIŲ SVETAINĖJ
29 Endicott St.
WORCESTER, MASS.

GEO. KRANCE
234 Plymouth St.,
BRIDGEWATER, MASS.

LIETUVIŲ SVETAINĖJ
Binghamton, N. Y.

J. KLEKUNAS,
1608 N. Main St.,
SCRANTON, PA.

VALINCHUS PHOTO STUDIO
9 William St.,
PITTSTON, PA.

S. REIKAUSKAS,
SHENANDOAH, PA.

K. DEPSAS, KRAUTUVĖ
62 Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

J. GINKUS KRAUTUVĖ
495 Grand St.
BROOKLYN, N. Y.

MARČIUKAS RESTAURACIJA
417 Lorimer St.
BROOKLYN, N. Y.

L. TILVIKAS, SVETAINĖJ
34 No. 7th St.
EASTON, PA.

P. ZABLACKAS,
635 Main St.
CAMBRIDGE, MASS.

LIET. AM. PIL. KLIUBO SVET.
197 E. 19th St.
BAYONNE, N. J.

PROGRESYVIO KLIUBO SVET.
408 Court Street
ELIZABETH, N. J.

LIETUVIŲ SVETAINĖ
243 N. Front Street
NEW HAVEN, CONN.

J. ZDANYS
350 Lyndwood Ave.
WILKES BARRE, PA.

V. ZABITA
126 Jackson St.
NEWARK, N. J.

V. KUBER
1126 Grand Ave.
TOWER CITY, PA.

S. PETCHULIS
Marlin, Pa.

DARBININKŲ SVETAINĖJE
376 Broadway
SO. BOSTON, MASS.

AM. LIET. PILIEČIŲ KLIUBAS
315 Clinton Street,
BINGHAMTON, N. Y.

LIET. ATLETŲ KLIUBAS
168 Marcy Ave.
BROOKLYN, N. Y.

LIET. AM. PILIEČIŲ KLIUBAS
80 Union Ave.
BROOKLYN, N. Y.

Įstaigos, kurios dar neturi šių vandenų privalo tuojaus reikalauti. Kreipkitės ypatiškai arba rašykite:

"LAISVĖ"
427 Lorimer St. Brooklyn, N. Y.

"DARBININKŲ ŽODIS"

Kanados darbininkų mėnesinis laikraštis. Teikia žinias apie Kanados darbininkų reikalus, taipgi ir iš viso psaulio. Laikraštis yra žurnalo pavidale ir turi 8 puslapius. **Kaina metams tik 60 centų; pusei m. 30 centų,** o pavienio numerio kaina 5 centai.

Visi Kanados darbininkai privalo skaityti savo laikraštį—**"Darbininkų Žodį."** Patartina ir Jungtinių Valstijų darbininkams užsirašyti.

Kreipkitės sekamu antrašu:

"DARBININKŲ ŽODIS"

157 Gore Vale Ave., Toronto, Ont., Canada.

VIETINĖS ŽINIOS

Teismiškas Teroras prieš Bedarbius Jūrininkus

Štai jums dar vienas paveikslas kapitalistinio teisingumo.

Rugpjūčio mėnesį buvo surengta demonstracija prieš Jūrininkų Bažnytinį Institutą New Yorke. 5,000 bedarbių jūrininkų, laivakrovių ir kitų darbininkų protestavo, kad "labdaringasis" Instit. užgrėbia daiktelius bedarbių, negalinčių užsimokėt už guolį bei valgį. Policija užpuolė demonstrantus; apart kitų, areštavo Gov. Schouteną, bedarbį jūrininką. Dabar įvyko jo teismas, ir bedarbis liko nukaltintas, kaip "trečio laipsnio užpuolikas."

Teisėjas visai neklausė liūdininkų iš darbininkų pusės; sako, "tai raudonieji, kuriem nereikia pasitikėt." Jis instruktavo džiūrę išnešt nuosprendį prieš Schouteną ir padarė dar tokias pastabas:

Jūrininkai yra neciviluozti; tam tikri viršininkai visada turi juos valdyti ir disciplinuoti; kiekvienas tokis viršininkas Jūrininkų Bažnytiniam Institute gali mušt bile bedarbį jūrininką; miestas turi apsiginti nuo "tų raudonųjų chuliganų;" o Institutas gali šelpti tik tuos, kuriuos jis nori.

Girdėdamas tokius teisėjo patvarkymus, vienas visai pašalinis advokatas pareiškė: 21 metai, kaip advokatauju, bet tokio šiurkštaus vienpusiškumo teisme dar nesu iki pat šiol matęs.

Nors Institutas kolektuoja pinigus "visiems" šelpti, nors jis iš miesto iždo gauna tam dideles sumas, tačiaus jis gali pasirinkti remti vien tokius, kurie jam patinka; o teisėjas išvadina "chuliganais" visus kovojančius už pašalpą darbininkus. J.

TAUPYMAS DARBININKŲ KAŠTAIS

NEW YORK. — Pirmiaus miesto kaštais daktarai egzaminuodavo 325,000 darbininkų, kurie dirba valgyklose, prie įvairių valgių pardavimo, apdirbimo bei skirstymo darbų. Dabar miesto valdyba nutarė, kad patys maisto darbininkai ir aptarnautojai turi užsimokėt daktarams už tą sveikatos prižiūrėjimą, kurio reikalauja įstatymai. Mat, ir šitokiu būdu grafteriai valdonai "taupo" miesto iždą, kraudami vis didesnę krizio sunkenybę ant pačių darbininkų sprando.

MOKYTOJOS NUTARĖ, KAD BANKIERIAI ŠELPTŲ BEDARBIUS

NEW YORK. — Virš 500 mokytojų pereitą šeštadienį susirinko į Stuyvesant High School svetainę ir išnešė protestą prieš valstijos seimo nutartą kapojimą mokytojų algų. Iki šiol mokytojos ir mokytojai buvo priversti penkis nuošimčius savo algos mokėti į bedarbių vaikų šelpimo fondą. Viršininkai veikiausiai ir toliaus stengsis išgauti iš mokytojų tuos penkis procentus; bet mokytojos ir mokytojai vis labiau tam priešinasi, ypač numušus jiems algas. Taip ir pereitą šeštadienį buvo padarytas nutarimas jų susirinkime, kad bankininkai mokėtų 5 nuošimč. savo įplaukų bedarbiams šelpti.

NUPIGINTOS KNYGOS

Iki gruodžio pabaigai lieka nupigintos knygos 20 iki 50 procentų darbininkiškoj knygų krautuvėj, 50 East 13th St., New Yorke. Angliškai skaitantieji, pasinaudokite.

Minersvillės Žinios

Bedarbių maršavimui į Washingtoną sukėlimui finansų, LDSA apskritys sumanė išleisti laimėjimui gražią kaldrą, kurią pačios moterys minersvillietės pasiuvo. Laimėjimo tikietukai buvo tik po 10 centų, bet su moterų pasišventimu tam darbui energingai atlikti pasekmės buvo pilnai geros. Traukimas įvyko 3 d. gruodžio, darbininkų svetainėje; kaldrą laimėjo minersvillietė d. O. Sakalauskienė.

Taip pat tą vakarą buvo baliukas del pasilinksminimo su šokiais; dalyvavo draugų ir draugių iš visos apielinkės. Pelnas nuo parengimo lieka svetainės palaikymui.

Sukėlimui finansų bedarbių maršuotojams, moterys atliko didelį darbą, stodamos į kovą prieš alkį ir badu marinimą savo klasės narių, su griežtu reikalavimu iš valdžios ir kapitalistų iždų socialės apdraudos bedarbiams. Tai revoliucinis darbas, už kurį moterys užsipelno pagarbos žodį nuo visos darbininkų klasės. J. Ramanauskas.

NEW BRITAIN, CONN.

Klaidingai Perrtatyta Dalykai

"Laisvėj" gruodžio 10 d. Choro Budavotojas stato klausimą sekamai: "Kur jūs, draugai, einate?" Jau pats rašinėlio antgalvis rodo ant kai kurių užsipuolimą. Bet, kur tas blogumas yra, faktais nepa remta. Pav., visi sykiu svarstom ir dirbam Vilijos Chore nuo pat jo susitvėrimo, bus jau keletas metų. Chore tiek daug dirbome, kad net siaurinome kitom darbininkų organizacijom parengimų vagą, su tą minčia, kad tik choras galėtų pasilaikyti iš jų. Ne kartą, būdavo draugai duoda dikčiai pastabų, kam visada rengiam tik vienam chorui, o kitom organizacijom nieko.

Matot, kaip gi galima dabar suprasti, kam tas nuklydimas gali pripulti?

Neišvengtinai choro nariuose yra skirtingų nuomonių kai kuriais klausimais; tai Choro Bud. dabar pamatė tame "išlaukinę diktatūrą ir vidury chore užsispyrimą", kas, jo manymu, daug kenkia chorui. Bet, kas chorui diktuoja, nepasakyta. Nepasakyta todel, kad to nėra; nėra nei tokio vidurinio užsispyrimo, kas kenktų choro gyvavimui.

Apčiuopiamai žinome savas spėkas ir matome, kad negalima pasidalint į kelias daleles veikime. O Choro Bud. jau kalba kaip ir į kokią klystančią dalį.

Tačiaus jeigu jau taip būtų, kaip rašoma, tai Vilijos Choras būtų senai išnykęs, nei jo vardo neatmintume. Bet taip nėra buvę ir nebus. Visi dirbom ir dirbsim toliau pačiame chore ir kitose organizacijose.

Kad paskutinėmis dienomis atsirado choro nariuose ir pas jo rėmėjus skirtingų nuomonių kas link vedėjo, kaip kad vieni pageidavo sugrąžint senąjį vedėją, o kiti tvirtinom, kad nebus galima sukelti tiek finansų, paėmus senąjį apmokėti,—todel proponavom paimt jaunuolį iš paties choro tarpo vest chorą, sykiu duodant chorui mokytis kokių perstatymų. Tas dar nereiškia, kad kenktų chorui. Pats Choro Bud. žino, kad kurie draugai daugiausiai darbuojasi, kaip chore, taip ir kitose organizacijose, jie žino, kaip yra sunku šiuo bedarbės laiku sukelti finansų. Todel daug teisingesnė nuomonė yra ant vietos įsigyti iš savo narių tarpo vedėja, kuriam nereikės nieko mokėt.

Ar ne tiesa? Nereikėtų turėti tokią mintį, kad patys chorų vedėjai chorus subudavoja ir minias sutraukia į darbininkų judėjimą. Pas mus jau žinoma praktikoj, kad taip nėra. Kaip tik būdavo suprantantieji apilsta veikime, tai žiūrėk, jau apie chorvedį tik keli tesėdi, mokindamiesi dainų. Suruošei kokį parengimą, ir vėl tas pats. Tokiu būdu nereikėtų įsigilint tiek daug į vieną vedėją, kaip į sutartiną veikimą, kuris yra choro pati gyvybė.

Jeigu nepakankamai mokame išauklėti didelį darbininkų judėjimą, tai dar nereikia jieškoti kaltininkų chore. Apie tai pati gija turi eiti iš Komunistų Partijos, kaip ir visur kituose miestuose. Turėtume labiau glaustis prie Partijos ir stoti į ją su visa energija veikti, gvildendami, kaip pašalint tuos būdus, kurie trukdo nuo sudarymo skaitlingo ir didelio judėjimo. Paties choro nariai nėra tiek sugabūs politikos pažinime, nes jauni, neprityrę tame dalyke. Kam mesti jam visas bėdas?

Pagaliaus, kritikui reikėjo nesikavoti po slapyvardžiu.

V. J. Valaitis.

BEDARBIAI SUKILO PRIEŠ DEMOKRATUS IR IŠRINKO SAVO VADAIS KOMUNISTUS

SAULT STE. MARIE, Mich.—Čia randasi 700 bedarbių. Demokratai politikieriai juos pradėjo organizuoti, idant padėt miesto valdžiai bedarbius marint badu. Tos organizacijos konstitucijoj buvo uždraudžiama komunistams priklausyti. Bet kelios dienos tam atgal demokratų sušauktam bedarbių susirinkime darbininkai sukilo, vienbalsiai išvijo demokratus ir vadu išsirinko komunistą draugą Blume. Taip pat nubalsavo išmesti iš konstitucijos tą punktą, kuris uždaro duris komunistams.

Perdaug Amerikoje Gydytojų, tai Darbininkai Turi Mirti Be Gydytojų Patarnavimo

NEW YORK. — Columbia Universiteto medicinos skyriaus pirmininkas Dr. Rappleye savo raporte patodo, kad Amerikoj pasidarė virš perdirbis ir gydytojų. Sako, kad jų esama net 156,000. Gi imant toj pačioj proporcijoj, kaip Vokietijoj, teturėtų būti apie 70,000 gydytojų, arba imant už pavyzdį Švediją, teturėtų būti 50,000! Vadinasi, apie 100,000 gydytojų yra perdaug! Kodel? Todel, kad darbininkai serga ir miršta be pagelbos daktarų, nes neturi iš ko užsimokėti už patarnavimą. Nesenai buvo paskelbta, kad Amerikoj kasmet miršta apie 10,000 motinų laike gimdymo tik todel, kad negauna gydytojų patarnavimo!

Fašistai prieš Vadus

KASSEL, Vokietija. — Čionai visas Hitlerio vaisko skyrius iš 600 vyrų pasmerkė Hitlerį, jo politiką ir viešai pasitraukė iš fašistų partijos. Tarpe fašistų vadų irgi eina ginčai. Vienas jų, tūlas Strasser, vyriausias fašistų partijos organizatorius, pabėgo, režignavo.

Nuteisė 6 Darbininkus

NEW BRUNSWICK, N. J. — Čia nuteisti kalėjiman šeši darbininkai, kurie buvo suareštuoti laike South River siuvėjų streiko. Jaunuolis Fred Litz nuteistas kalėti 18 mėnesių. Kiti nuteisti nuo 3 mėnesių iki vienų metų. Dar 15 darbininkų bus baudžiama už dalyvavimą streike.

Socialistai už Mokėjimą Imperialistų Karo Skolų

PARYŽIUS. — Francijos Socialistų Partija išleido pareiškimą delei atsisakymo išmokėti Amerikai karo skolų. Socialistų Partija pasisako už mokėjimą karo skolų. Gi faktas yra, kad tos skolos mokamos darbininkų lėšomis.

Suėmė 576 Kriminalistus, Bet Kriminalizmas Auga

CHICAGO. — Miesto majoras Cermak džiaugiasi kad pereitą savaitę jo policija suareštavo 576 "kriminalistus"—216 būtlegerių ir 360 razbaininkų. Giriasi, kad kriminalizmui esąs užduotas mirtinas smūgis. Bet pamatysite, Chicagoj kriminalizmas dar padidės nes tikrieji kriminalistai, kurie veikia išvien su policija, pasiliko savo amatą tęsti pirmyn.

Gelžkeliečiams Kapos Algas 10 Nuošimčių

CHICAGO, Ill. — Sakoma, kad derybose tarpe geležinkelių kompanijų ir geležinkeliečių vadų einama prie susitarimo. Unijų vadai sutinka, kad algos būtų nukapotos 10 nuoš. ir kad nukapojimas tęstųsi pusę metų. Paskui turėsianti įvykti nauja konferencija.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "LAISVĘ"

Sovietų Chocolate Saldainės

PADARYTOS SU VAISIAIS IR MEDUMI

Viena Dežutė Sveria Virš Svaro ir Parsiduoda Po 49 Centus

12 Dėžučių Parduodama už $4.25

Du Tuzinai Dėžių už $8.00

Persiuntimą Apmokame. Pinigus Prašome Prisiųsti Kartu su Užsakymais.

SOVIETŲ MIŠRIOS SALDAINĖS

DĖŽUTĖSE PO VIENĄ SVARĄ, KAINA 39c

Perkantiems nuo 6 iki 12 dėžučių, kaina 28c už dėžutę. Perkantiems po du tuzinu dėžučių ir daugiau, kaina 27c už dėžutę.

TUOJAU REIKALAUKITE IR NAUDOKITE JAS

"LAISVĖ"

427 Lorimer Street, Brooklyn, N. Y.

Sergančių Vyrų ir Moterų Chroniškos Ligos Gydomos

Šiandien ateikite delei savo sveikatos ištyrimo, o jums bus išaiškinta, kaip jūs fiziškai stovite.

Odos Nušašėjimai, Nervų Ligos, Abelnas Sąlpnumas, Skilvio, Žarnų ir Mėšlažarnės Ligos, Nervų įdegimas bei Reumatiški Nesveikumai.

Kvėpuojamųjų Kanalų ir Kitos ligos yra sekmingai gydomos naujoviškais, moksliškais būdais.

X-Spindulitai, Kraujo Ištyrimai, Laboratoriniai Tyrimai, Serumų bei Ciepu Išmirkštimai.

Prieinama Kaina

Salygos pagal jūsų išgalę

Ištyrimas ir Patarimas Veltui

DR. ZINS Kalbame lietuviškai

Įsisteigęs 25 metai

110 East 16th St., New York

Tarp 4th Ave. ir Irving Place

Valandos—9 AM. iki 8 PM.; o Sekmadieniais 9 AM. iki 4 PM.

TELEFONAS Pulaski 5-1090

ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ

NAUJAUSIOS MADOS

Rusiška PIRTIS Turkiška

Flushing Russian and Turkish Baths, Inc.

M. TEITELBAUM, Manadžeris

ĮŽANGA DIENĄ IR NAKTĮ 50c SUBATOS VAK. 75c

Antroj klasėj lasais iškėlimaudymas ir miegojimas per visa nakti ant trečio lubų oringam kambary—35c

Naujai perdirbta Rusiškai-Turkiška Pirtis su moderniškais pagerinimais. Įtaisyta didelis plaukimui prūdas su šviežiu vandeniu. Lapuotos vantos išsipėrimui veltui! MOTERIMS PANEDĖLIAIS IR UTARNINKAIS, nuo 10 valandos dieną iki 12 val. vakare. Trys gariniai kambariai delei išsipėrimo: Rusiškas, Turkiškas ir garo vanojimosi kambarys. Taip pat RESTORANAS su geriausiu garantuotu patarnavimu.

29-31 Morrell St., tarpe Cook ir Deveboise Streets

TIES BROADWAY IR FLUSHING AVENUE, BROOKLYN, N. Y.

KELRODIS: B. M. T. elevateriu; išlipt ant Flushing Ave. stoties; B. M. T. subway—išlipt ant Montrose Ave. stoties; visais Broadway karais—išlipt ant Flushing Ave.

Rengkitės į Bazarą

LAUKIAM DOVANŲ NE VIEN TIK IŠ BIZNIERIŲ, BET IR IŠ VISŲ DARBININKIŠKO JUDĖJIMO RĖMĖJŲ

Bazaras Įvyks 23, 24 ir 25 Gruodžio

NAUJAI IŠTAISYTOSE "LAISVĖS" SVETAINĖSE

Macys's Bros. paaukojo puikią elektrikinę lempą, draugai Namikas ir Seeger paaukojo radjo ir kitokių muzikalių instrumentų. Draugė Bičiūnienė paaukojo gražų piešinį ir stiklinių dalykų.

PINIGINĖS AUKOS LABAI REIKALINGOS

Kad bazaras daiktais balansuotųsi, reikia dapirkti daugelį daiktų. Todel labai reikalinga, kad draugai, kurie išgali, primestų ir piniginių aukų.

PROGRAMA IR ŠOKIAI KIEKVIENĄ VAKARĄ

Yra pakviesta visa eilė chorų dalyvauti programoj, kas vakaras bus programa ir šokiai. Įžanga veltui.

9-tos SUKAKTUVĖS 9-tos

DAILY WORKER GYVAVIMO

Įvyks Didelis Apvaikščiojimas Vakare Prieš Naujus Metus

31 Gruodžio (December), 1932

DIDŽIAJAME BRONX COLISEUM

BUS KONCERTAS IR BALIUS

Įžanga 40 c. Pradžia 3 val. po Piet

Dalyvaukite paminėjime devynių metų sukaktuvėse gyvavimo kovingo anglų kalboje darbininkų klasės dienraščio. Po programai smagiai pasišokaite prie šaunios muzikos.

Imkite Subway iki 177th St. Stoties.

JUOZAS KAVALIAUSKAS

Laisniuotas Graborius

Pennsylvania ir New Jersey valstijose

Užtikrinu, kad mano patarnavimas bus atatinkamiausias ir už prieinamą kainą. Nuliūdimo valandoje, prašau kreiptis prie manęs sekančiu antrašu:

1439 South 2nd Street

PHILADELPHIA, PA.

Telefonai: Bell—Oregon 8136

Keystone—Main 1417

VIETINĖS ŽINIOS

Labai Iškilmingas Engdahlio Mitingas

Įspūdingas buvo drg. J. L. Engdahlio paminėjimo mitingas pereitą sekmadienį, Bronx Coliseume. Kapitalistinis Herald-Tribune ir tai pripažįsta, kad dalyvavo 12,000 tame masmitinge; bet ištikro buvo daugiau. Mitingas buvo entuziastiškai revoliucinis. Visi pakilo, kada buvo iškilmingai atnešta drg. Endahlio pelenai. 500 narių tarptautinis choras ir visa publika dainavo revoliucionieriaus laidotuvių maršą. Buvo delegacijos su vėliavomis nuo daugelio darbininkiškų organizacijų, tame skaičiuje nuo chinų darbininkų sąjungos ir nuo Japonų Darbininkų Tarptautinės Draugijos. Kalbėjo drg. J. W. Ford ir kt.

Bedarbių Veikimas

New Yorke ir Brooklyne atlaikyta jau virš 90 mitingų, kur išdavė raportus alkanųjų maršuotojai, sugrįžę iš Washingtono. Pirmadienį vakare įvyko New Yorko bedarbių Veikimo Komiteto susirinkimas delei kovų praplatinimo.

New Yorko Dean St. bloko komitetas šeštadienį išreikalavo apmokėti rendą ir duoti reguliarę pašalpą trims bedarbių šeimynoms, neskiriant negrų nuo baltųjų. Šelpimo biuras taipgi buvo priverstas įtraukti į šelptinųjų sąrašus penkias kitas šeimynas.

Warren ir Third Ave. blokų komitetai, susijungę su South Brooklyno Bedarbių Taryba labai pasekmingai veikia. Kiek bedarbių šeimynų ir pavienių jie nuvedė į 69 Schermerhorn šelpimo biurą, tai 90 iš 100 tų bedarbių gavo pašalpą. Suprantama, kad ne geruoju, bet po kovingų demonstracijų. Biuro vedėjai taip "įkyrėjo," kad pereitą penktadieni jinai pasišaukė daugiau policijos išvaikyti kelis tuzinus darbininkų, susirinkusių reikalauti tuojautinės pašalpos bedarbiams. Jinai taipgi pasiuntė policijos seržantą į centrą tos Bedarbių Tarybos. Ten jis grumojo "viską ištaškyt;" labiausiai seržantas keikė už tai, kad ten rado negrus sykiu su baltaisiais bedarbiais. Bet tie jo grasinimai tik dar labiau sudrūtino negrų darbininkų vienybę su baltaisiais.

K. B.

Atbuskime, Kriaučiai!

Kad kriaučių gyvenimo aplinkybės pasidarė tokios blogos, tai jau nereikia nei kalbėti, nes jau kiekvienas kriaučius patyręs ant savo kailio. Bet yra reikalas tarti žodį, kas yra to visko kaltininku.

Didžiausias kaltininkas, tai esame mes patys kriaučiai, kad mes nesiorganizuojame į Eilinių Narių Komitetą, su kuriuo galėtume atmušti savo priešus ir išnaudotojus darbininkų klasės, ir nesiduotume save taip kankinti.

Nors mes esame unijistai, bet mūsų (Amalgameitų) viršininkai su fabrikantais ir kontraktoriais visi išvieno pina šunvainikį ir deda mums ant pečių, kur mes jau nebegalime pakęsti.

Broliai kriaučiai, pamąstykime, ir turime kovoti organizuotai, o ne taip tylėti, kaip dabar tylime ir kenčiame. Mums niekas nieko nepagerins, jeigu mes patys nepasigerinsime.

Js. Kriaučius.

T. D. Apsigynimo Lietuvių 17 Kuopos Nariams

Draugai ir draugės, visi būkite susirinkime šį trečiadienį, gruodžio 21 d., 8 val. vakare, "Laisvės" svetainėje.

Tą vakarą yra šaukiamas visuotinas narių susirinkimas. Bus organizuojama vietinė T. D. Apsigynimo sekcija Williamsburgo apielinkės. Todel lietuvių 17-tos kuopos nariai nors kartą sueikite visi. Kadangi mes daug seniau turime savo kuopą ir čia yra centras daugelio lietuvių darbininkiškų organizacijų, tai mes turime 100 nuoš. skaitlingiau sueiti už kitų tautų darbininkus.

17-ta kuopa turi virš 60 narių tad vieni draugai lietuviai tos kuopos nariai galėtų sudaryti gana skaitlingą susirinkimą, jeigu visi sueitų.

Draugai, taipgi atsineškite mokesčių knygutes ir pasimokėkite duokles už šiuos metus.

Pašaliniai darbininkai ir darbininkės taipgi yra kviečiami.

Susirinkime bus iš distrikto organizatorius drg. Stern. Jis plačiai raportuos ir pakalbės apie TDA veikimą.

Šiame mitinge taipgi bus protestuojama prieš darbininkų vaikų kankinimą ir marinimą valdiškosę prieglaudose.

Vietinė sekcija turės pradėt geriau dirbti, kaip reikiant susiorganizavus.

Nepamirškite, visi nariai, dalyvauti ir kitų darbininkų atsivesti.

17 Kp. Organizatorius.

Iš LDSA 1-mo Apskričio Parengimo.

Sekmadieni, 18 d. gruodžio įvyko 1-mo Apskričio parengimas "Laisvės" svetainėje, Brooklyn. N. Y. Žmonių buvo atsilankę vidutiniai. Programą išpildė Aido Choro Merginų Sekstetas ir drg. F. Pakalniškis, kurie publikai labai patiko.

Abelnai parengimas pavyko vidutiniškai.

T. V.

Sudegė 2 Broliai per Savininko Apsileidimą

Pustrečio augšto name, ant 176th St., New Yorke, sudegė du broliai, vienas 20, kitas 7 metų amžiaus; kiti trys šeimynos nariai pavojingai apdegė. Namas neturėjo gaisrinių kopėčių išsigelbėti nuo ugnies. Laike tardymo, policija teisino namo savininką; sako, kadangi buvo įėjimas ne tik iš fronto, bet ir iš užpakalio, todel nereikėjo gaisrinių kopėčių. Taip užtaria savininkus policija, kuri tarnauja savininkams, mėtydama bedarbius iš namų.

UŽSIRAŠYKITE Į DARBININKŲ MOKYKLĄ

NEW YORK. — Workers School turi 1,600 darbininkų studentų. Šios mokyklos terminas baigiasi su gruodžio 23 d.

Užsirašykite naujam terminui; del informacijų kreipkitės į Workers School, 50 East 13th St. Yra labai daug įvairių kursų kiekvienam pasirinkti; jų tarpe: komunizmo pagrindai, politinė ekonomija, marksizmas, leninizmas, darbo unijų strategija, istorija Amerikos darbininkų judėjimo; anglų kalba pradiniams ir pažengusiems, rusų, ispanų kalbos ir t. t.

ALDLD Pirmos Kuopos Metinis Susirinkimas Ketvirtadienį

Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos 1 kuopa turės metinį susirinkimą ateinantį ketvirtadienį, gruodžio 22 d., 8 val. vakare, "Laisvės" svetainėje. Bus renkama nauja valdyba; išduos mūsų kuopos delegatai raportus iš alkanųjų maršavimo į Washingtoną; bus ir naujų svarbių reikalų, kuriuos turėsime atlikti.

Apart kitko, rinksime kuopos delegatus į M. Gorkio 40 metų literatinio veikimo jubilėjinį mitingą, kuris įvyks 23 d. gruodžio, penktadienį vakare, Central Opera House, New Yorke.

Draugai ir draugės, visi būkite savo kuopos metiniame susirinkime; atsiveskite ir naujų narių prirašyti.

Sekr. K. D.

Eastnewyorkiečiams ir Richmondhilliečiams

ALDLD 185-tos kuopos susirinkimas įvyks ketvirtadienį, 22 gruodžio (Dec.), 1932, pas drgg. Baltrušaičius, 13 Logan St., Brooklyn, N. Y. Pradžia 8-tą val. vakare.

Kiekvienas narys būtinai būkite šiame susirinkime, nes bus renkama sekantiems metams valdyba ir apkalbami kiti svarbūs reikalai. Be to, dar galėsite įsigyti "Darbininkų Kalendorių."

M. Misevičienė, Sekr.

Iš Amalgameitų 54-to Skyriaus Susirinkimo

Į Lietuvių Amalgameitų rūbsiuvių 54-to skyriaus laikytą priešmetinį susirinkimą gruodžio 14 d. Piliečių Kliubo svetainėje, 80 Union Ave., Brooklyne, atsilankė nedaugiausiai narių. Tame susirinkime įvyko rinkimas skyriaus valdybos.

Pirmininku išrinktas K. Jankaitis, sekr. — iždin. J. Kairys, boarddirektorium J. Buivydas; į New Yorko Joint Boardą J. Pranckevičia ir V. Michelsonas; į Trade Boardą F. Ramoška ir K. Kundrota; 54-to skyriaus Pildomosios Tarybos sekretorium išrinktas A. Marcinkevičius; į T. A. Jasulaitis ir J. Rimkus.

Po visų rinkimų sekė raportai iš visų unijos įstaigų; iš raportų pasirodė, kad unija, girdi, rengiasi ant sekančio sezono reikalauti pakelti kriaučiams 15 procentų algų. Bet rūbsiuviams stovi klausimas, ar unijos viršininkai tatai vykdys gyvenime. Juk esame iš praeities patyrę, kad laike tarp darbų sezonų, kada kriaučiai nedirba ir darbo nėra, tai Amalgameitų unijos viršininkai padaro gerų tarimų ir duoda puikių prižadų rūbsiuviams. Mat, tuo laiku nėra darbo. Bet prasidėjus darbams, tai pasirodo atbulai: vietoj algų pakėlimų būna numušimai. Todel kriaučiai turėtų dabar tuomi susidomėti.

Iš delegato A. Bubnio raporto paaiškėjo, jog dabar labai maža dalis dirbtuvių tedirba, nes visos baigia sezoną. Taipgi buvo pranešta, kad 54-tas skyrius gavo $1,800 iš bedarbių fondo delei rūbsiuvių.

K. Mužikas.

DIDŽIAUSIAS SNIEGAS

New Yorke prisnigta daugiau, negu bent kada nuo 1929 metų. Pereitą sekmadienį 17,000 darbininkų buvo pasamdyta sniego valymui.

Extra! Vakarienė, Extra!

Lietuvių Darbininkių Susivienijimo Amerikoj keturios kuopos: 1-ma, 91-ma, 111-ta ir 132-ra išvien rengia tą vakarienę, kuri įvyks nedėlioj, 8 d. sausio (January), 1933 m., "Laisvės" svetainėse.

Draugės jau pardavinėja tikietus visu smarkumu; o gaspadinės jau prisirengusios pagaminti gerų, skanių valgių. Gi apart valgių bus šokiai ir kiti pamarginimai. Taigi, draugai darbininkai ir darbininkės, būtinai stengkitės įsigyti vakarienės tikietus, kas tik išgalite.

O dalyvaudami vakarienėj, pasilinksminsite, pasivalgysite ir kartu finansiniai ir moraliai paremsite šias kuopas ir visą darbininkių organizaciją. Tuo būdu nušausite du zuikiu vienu sykiu. O įžanga į vakarienę 75 centai.

Mes, darbininkės ir darbininkai, turime remti šią organizaciją, nes ji atlieka svarbų darbą darbininkų judėjime.

Pelnas iš vakarienės bus padalintas "fifty-fifty" su Lietuvių Darbininkių Susivienijimo Amerikoj centru.

Tikietus vakarienei galima gauti pas LDSA nares.

Visi darbininkai ir darbininkės, į bendrą kuopų vakarienę esate kviečiami.

Vakarienės Komisija.

Yonkers, N. Y.

Klaidos Atitaisymas

ALDLD. 172 kp. parengime 26 d. lapkričio pianu akompanavo drg. Kirdeikienė iš White Plains, N. Y. Taipgi daug darbavos, organizuodama jaunuolius važiuoti į yonkeriečių parengimą. Su aukomis whiteplainiečiai irgi buvo pirmutiniai; aukavo šie draugai: A. Giedra $5, A. Kraujalis $2, M. Šoblinskas $1, M. Šermolevičienė $1, A. Kirdeikis 50c.

Draugai, atleiskite man, aš buvau prie darbo, negalėjau matyti, kas pirmas aukavo; taipgi nei pavardžių niekas neužrašė.

Kuopos Korespondentas.

"Laisvės" Kaina

3 Centai Kopija

Pirma Buvo 4c, Dabar 3c

"Laisvę" galite gauti ant sekančių stočių kas dien:

Brooklyn Stands

So. 4th and Havemeyer Sts.
Bedford Ave. and So. 5th St.
187 Bedford Avenue
223 Bedford Avenue
222 Berry Street
135 Grand Street
287 Grand Street
350 Grand Street
Marcy Ave. and Grand St.
146 Union Avenue
Metropolitan and Lorimer Sts.
617 Grand Street
Graham Ave. and Stagg St.
Flushing Ave. and Broadway
Hewes Street and Broadway
Lorimer St. and Broadway
180 Grand Street
114 Union Avenue
67 Hudson Avenue
60 Hudson Avenue
114 Bridge Street

New York Stands

Bowery and Delancey Street
Bowery and Houston Street
3rd Avenue and 14th Street
Chatham Square
Desbrosses and Greenwich St.
685 Washington Street
6th Avenue and 42nd Street
1st Avenue and 4th Street

PER KLAIDĄ NUMARINO TRIS KŪDIKIUS

New Yorko Hospital — Cornell Medikaliame Centre pereitą šeštadienį ir sekmadienį mirė trys maži kūdikiai per klaidą slaugės ("norsės"), kuri įčirškė jiems boriškos rūgšties vietoj paprastos druskos skiedinio į kraują. "Norsių" valandos tokios ilgos ir darbas taip varginantis, kad iš nuovargio tos ligoninių darbininkės kartais nežino, ką daro.

FREEMANO DEBATAI SU ISAAC DON LEVINU

NEW YORK. — Šio trečiadienio vakare Joseph Freeman, darbininkiškas rašytojas, debatuos su Isaacu Don Levinu. Pastarasis buvo kapitalistinių laikraščių korespondentas užsienyj ir parašė Sovietus šmeižiančią knygą "Raudonieji Dūmai." Debatų tema: "Ar Penkių Metų Planas Pasekmingas ar Ne?" Debatų vieta—New Star Casino svetainė, Park Ave ir 107th St., New Yorke.

(*Daugiau Vietos Žinių 5 pusl.*)

Telefonas: Stagg 2-9105

DR. A. PETRIKA
PETRIK
221 S. 4th St., Brooklyn, N.Y.
X-SPINDULIŲ DIAGNOZA
GAZO ANESTETIKA
VALANDOS:
Nuo 9 val. ryte iki 8 val. vakare.
Penktadieniais ir šventadieniais tik susitarus.

VOKIETYS SPECIALISTAS
Kraujo, odos, šlapinimos ir gimdymo organų
DR. M. FILURIN
215 E. 12th St.
Tarp 2nd ir 3rd Aves
NEW YORKE
Valandos nuo 10 iki 1
Nuo 4 iki 8
Nedėliom nuo 10 iki 2
Odos ligos gydomos su X-ray ir patinusias gyslas įčirškinimais

JŪSŲ KŪNE MAŽAI TĖRA SEKRETŲ NUO X-RAY
Šiais sunkiais laikais daugelis jaučiasi neišgale matyt daktaro. Dr. G. M. O'Malley 44 E. 63rd St. (tarpe Park ir Madison), per daugelį metų praktikavesis New Yorke siūlo pilną išegzaminavimą įimant ir X-Ray tiktai už VIENĄ DOLERĮ laike šio mėnesio. Jeigu jūs jaučiatės sergančiais per ilgoką laiką ir nematote kad bent kas būtų jums gelbėję, matykite Dr. O'Malley šią savaitę. Jis turi vieną iš geriausių X-Ray įtaisų mieste. Valandos: nuo 10-4 kasdien. Vakarais—panedėliais, seredom, ketvergais ir subatom nuo 6-8. Sekmadieniais sulig sutarties. Eidami atsineškite šį skelbimą.

Dr. M. Maisel, Specialistas
Vyrų ir moterų ligų, šmias ir chroniškas kraujo ir odos ligas, gydau įčirškimu; kraujo ir pūslės analizai
107 E. 17th STREET
Near 4th Ave. (Union Square)
Val.: 10-1, 4-8, Nedėliom: 10-12
Egzaminacija už Dyką

NAMŲ SAVININKAMS GERIAUSIA PROGA
Norintieji budavotis namus, ar turintieji namus ir esant reikalui taisyti: perbudavoti frontus, padauginti ar pertvarkyti kambarius, sudėti naujus langus arba laiptus (skadus), norint pleisteriuoti ir maliavoti, matykite:
JUOZĄ MICKŪNĄ
56 Stagg St., Apt. 26 Brooklyn, N.Y., arba pasiklauskit "Laisvės" ofise
Stato Naujus Mūrinius ir Medinius Namus, Puikiausios Architektūros
Tai geriausias meisteris tarpe lietuvių. Kuriems tik Mickūnas yra naujus namus budavojęs, taisęs senus, pleisteriavęs, ar maliavojęs, visi jį rekomenduos, kaipo gerą ir už pigiai patarnaujantį budavotoją

LORIMER RESTAURANT
LIETUVIŲ VALGYKLA
Visokių Rušių Šviežūs Valgiai, Gaminami Lietuvišku ir Amerikonišku Stilium
SYKĮ ATSILANKĖ PERSITIKRINSIT
Pabandykite!
SAVININKAI MARČIUKAI
417 Lorimer Street, "Laisvės" Name
BROOKLYN, N. Y.

MOT. LAUKUS, Fotografas
214 Bedford Ave. Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 6-4614
Geriausia Studija Brooklyne.
Ateikit Persitikrint.

KRAUJO SPECIALISTAS
Gydau ūmias ir chroniškas vyrų ir moterų ligas kraujo ir odos.
Padarau ištyrimą kraujo ir šlapumo
DR. MEER
156 W. 44th St., Room 302
New York, N. Y.
Valandos Priėmimo:
Ryte nuo 10 iki 1. Po pietų nuo 3 iki 9 val. vakare
Sekmadieniais nuo 11 ryto iki 1 po pietų
Telefonas Lackawanna 4-2180

KOJŲ LIGOS
Garankščiuotos kraujagyslės, skaudūs kojų ir kulnelių sutinimai iš priežasties kraujagyslių įdegimo, kojų nuvargimas ir "sunkumas", reumatiški kojų skaudėjimai, kojų pūliuojanti skauduliai, niežtinčios kojų ekzymos—visi šie nesveikumai dabar yra gydomi naujausiais vokiškais būdais be operacijų.
Vokietys specialistas New Yorke aprubežiuoja savo praktiką vien tik gydymui kojų ligų: Dr. Otto Meyer, 208 West 54th St.; jo ofiso valandos yra kasdien (apart nedėldienių) nuo 2 iki 6

Telephone, Evergreen 6-5310
J. GARŠVA
Graborius
UNDERTAKER
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
BROOKLYN, N. Y.

JONAS STOKES
FOTOGRAFAS
Šiuomi pranešu savo kostumeriams, kad perkėliau savo studiją naujon vieton, po numeriu 512 Marion St., kampas Broadway, Chauncey Street stotis Brooklyn, N. Y. Naujoj vietoj studija daug geriau įrengta, todel paveiksiai padaromi kuopuikiausi.

JONAS STOKES
512 Marion St., kampas Broadway
BROOKLYN, N. Y.
Tel. Dickens 2-1182

Telephone, Stagg 2-4409
A. RADZEVIČIUS
GRABORIUS
(UNDERTAKER)

402 Metropolitan Avenue
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

SKAITYKIT, PLATINKIT "LAISVĘ."

NOTARY PUBLIC

TEL. STAGG 2-5043
MATHEW P. BALLAS INC.
(BIELAUSKAS)
GRABORIUS
UNDERTAKERS AND EMBALMERS
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
MŪSŲ ĮSTAIGA ATLIEKA SEKANČIUS DARBUS: MIRUSIUS PARVEŽAM IŠ VISŲ ŠALIŲ, IR IŠ ČIA PASIUNČIAM Į KUR KAM REIKIA. TURIM PRIVATIŠKĄ PIRMĄJAI PAGALBAI AMBULANSINĮ AUTOMOBILIŲ, KURIUO PATARNAUJAM NUVEŽTI Į LIGONINĘ IR PARVEŽTI. TURIM MOTERĮ MIRUSIOMS MOTERIMS PRIŽIŪRĖTI. DUODAM GRAŽIĄ VIETĄ SAVO MYLIMUOSIUS PAŠARVOTI DOVANAI.
VISAIS TAIS REIKALAIS KREIPKITĖS Į MUS, O MES KUOGERIAUSIAI PATARNAUSIM.
MŪSŲ RAŠTINĖ ATDARA DIENĄ IR NAKTĮ, MŪSŲ TELEFONAS NIEKAD NĖMIEGA.

DĖKAVOJU PACIENTAMS
Aš dėkavoju visiems draugams už jų kreipimasi prie manęs del mano profesijos patarnavimo jų sveikatai praeityje ir aš pasižadu taip pat ateityje patarnauti jiems savo profesijos srityje, kaip aš tarnavau per 28 metus.
DR. H. MENDLOWITZ
2220 AVENUE J BROOKLYN, N. Y.
Valandos: nuo 1 iki 8 po pietų ir nuo 6 iki 8 vakare
Telefonas, Midwood 8-6261